

Η ΘΩΝΗ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

A detailed black and white reproduction of a Byzantine-style mosaic depicting the Virgin Mary seated on a throne, holding the Christ Child. They are surrounded by numerous saints and angels, some standing and some kneeling in prayer. The background features a large, ornate canopy. The entire scene is framed by a decorative border.

«Θεός τὸ τεχθὲν ἡ δὲ Μήτηρ Παρθένος· τί μείζον καινὸν εἶδεν ἡ κτίσις;»

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΚΗ Ρ Ο Σ

τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς ἡμετέρας Πατριᾶς καὶ ἐν τῇ ξένῃ κατοικοῦντας εὐλαβε-
στάτους ἱερεῖς καὶ λαϊκοὺς, τοὺς ἀγωνιζομένους εὐθαρσῶς τὸν ὥρατον καὶ καλ-
λιστέφανον τῆς Ὁρθοδοξίας Ἱερὸν Ἀγῶνα

Ἀδελφοὶ καὶ Συνεργάται
Ἐάννα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ

Τοῦ χρόνου ἡ ἀέναος ροὴ καὶ ὁ ἀνατάπανστος στροβιλισμὸς ἔφερον ἡμᾶς καὶ αὐθις πρὸ
τοῦ πενιχροτάτου λίανου, τῆς Ὑμνηθείσης Φάτης, ἐν ἣ ἀνεκλήθη ὁ Ἀχώρητος, ὁ Θεὸς τῆς
Ἀγάπης. Ἡδόκησε ὁ Κύριος νὰ ἀκούσωμεν καὶ πάλιν τοὺς γλυκυφθόγγους καὶ χαρμασύτους
ἤχους τῶν κωδῶνων τῆς Ἀγίας Βηθλεὲμ, οἵτινες ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων κωδῶνων τῆς Οἰκου-
μενικῆς Ὁρθοδοξίας συνθέτουν τὸ παναρμόνιον ἄσμα, ὅπερ πρῶτα τὰ ἀγγελικὰ χεῖλη ἀνέπεμ-
ψαν. «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Κατὰ τὴν εὐσημιον αὐτὴν τῆς χριστιανασύνης ἡμέραν ἀπευθυνόμεθα πρὸς ἅπαντας ὑμᾶς,
τοὺς ἐγγυὺς καὶ τοὺς μακρὰν, ἐπαναλαμβάνοντες περιχαρεῖς τὴν μελωποιηθεῖσαν προτροπὴν τοῦ
πρωτόπρεσβυτερος τῶν Θεολόγων, Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ «Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε, Χριστὸς
ἐξ Οὐρανῶν ἀπαντήσατε, Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε» καὶ εὐχόμεθα εὐκρινῶς, ὅπως ὁ ἐν Σπη-
λαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν Φάτῃ ἀνακληθεὶς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, χαρίζῃ εἰς ἅπαντας ὑμᾶς καὶ
τὰς οἰκογενεῖας ὑμῶν τὴν ἐπουράνιον αὐτοῦ εὐλογίαν καὶ τὰ πολύτιμα ἀγαθὰ τῆς Χάριτος Του.

Ὅλων ἡμῶν τὴν χαρὰν διὰ τὰ κοσμοχαρμόσυνα γεγονότα τῆς Ἑσθέρου Οἰκονομίας, ἐπι-
σιάζει αἰσθητικῶς ἔνθεν μὲν ἡ συναλογησις τῆς ἐνοικουσίας εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἡθικῆς ἀθλιό-
τητος, εἰσέρχεται δὲ ἡ ἀνάμνησις τοῦ μακαριστοῦ ἡμῶν ποιμενάρχου Χρυσοστόμου καὶ ὁ ἐκ τῆς
ἀποδημίας του ἀπορραϊσμός ἡμῶν. Ὡς ἀναβαπτισθῶμεν ὅλοι, ὥς εἰς θαυματοργὸν κολυμ-
βήθραν, εἰς τὴν πηγὴν τῆς ἐλπίδος καὶ τοῦ θάρρους, ποὺ ἐξεπήδησαν ἐκ τῆς Φάτης καὶ ὡς συ-
νεχίσωμεν τὸν ὥρατον ἀγῶνα τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἐμεθεῖς μαχηταί, καὶ ὡς τοιοῦτοι μίαν μόνον
πραγματικότητα ζῶμεν τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν μάχην. Στῶμεν λοιπὸν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου.

Σκοπὸς τῆς ἐπιγείου πορείας μας, ὡς εἶναι ἡ περιφρούρησις τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ὁ διαπο-
τισμός τῆς ζωῆς μας ἀπὸ τοῦ ἀγνὸν αὐτῆς πνεῦμα. Τέλαιοι ἄνθρωποι καὶ τέλειοι ὁρθόδοξοι!

Εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ εἰς τὴν μάχην αὐτὴν θὰ νικήσωμεν ἡνωμένοι, πειθαρχοῦντες καὶ
ἀγωνιζόμενοι. Ἐν πνεῦμα καὶ μία ψυχὴ, κατηρητισμένοι εἰς τὸ ἐν καὶ ἀδιαίρετον Σῶμα τῆς
Ὁρθοδοξίας, ὡς ἔχωμεν κοινότητα αἰσθημάτων, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν πρώτων Ἀγίων Χρι-
στιανῶν, οἵτινες ἔζων καὶ ἡγωνίζοντο ὡς μία οἰκογένεια.

Μὲ τὰς σκέψεις αὐτὰς ὡς εἰσέλθωμεν εἰς τὸ νέον ἔτος, ὅπερ ἡ Θεία Ἀγάπη ἡδόκησε νὰ
προσθέσῃ εἰς τὰ ἔτη τῆς ἐπιγείου ἡμῶν σιγηνώσεως. Νέοι ἄνθρωποι ἐν Χριστῷ, μὲ νέα προ-
νήματα ὡς φανῶμεν ἄξιοι τῆς ἀφάτου καὶ ἀπεριγράπτου ταπεινώσεως τοῦ Θεοῦ, ἐμφανισθέν-
τες εἰς τὸν κόσμον ὑπὸ τὴν ἀκανόνιστον ὁροφὴν ἐνδὸς εὐτελεστάτου Σπηλαίου.

Ἐν τέλει κηρύσσομεν τὸ εἰσερχόμενον ἔτος 1957, ὡς ἔτος δικαιοσύνης τοῦ Ἰεροῦ ἡμῶν
Ἀγῶνος δι' ὃ καὶ συνιστῶμεν εἰς ἅπαντα τὰ παραρτήματα, εἰς ἅπαντας τοὺς ἀδελφούς ἐπα-
γρύπνησιν καὶ ἀνοιμὸν φρονεσίαν.

Ἐπὶ πᾶσιν δὲ τοῦτοις διατελοῦμεν μετὰ διακρίσεων εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ

Ὁ Πρόεδρος

Ἀρχ. ΑΚΑΚΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Τ Ο Ν Ο Η Μ Α

Τὸ κοσμοϊστορικώτερο γεγονός τῆς παγκοσμίου Ἱστορίας εἶναι ἀναμφισβητήτως ἡ Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Διὰ τὸν Ἐκκλησιαστικὸν βίον ἀποτελεῖ τὸ γεγονός αὐτὸ «τὴν Μητροπόλιν τῶν ἐορτῶν», ὥπως χαραντηριστικῶς ἀναφέρουν οἱ πατέρες. Δι' ὅλας τὰς μορφὰς τῆς τέχνης τὸ γεγονός αὐτὸ ἀποτελεῖ πλουσίαν καὶ ἀστείρευτον πηγὴν ἐμπνεύσεων. Διὰ δὲ τὸν δημόσιον καὶ ἰδιωτικὸν βίον τῶν λαῶν ἀποτελεῖ τὴν ἀφορμὴν ἐκδηλώσεων ἰδιοτύπων λαϊκῶν ἐθίμων, τῶν ὁποίων ἡ ἱστορικὴ προέλευσις γάνεται μέσα εἰς τὰ βάθη τῶν αἰώνων, χωρὶς ὅμως ἐξ αὐτοῦ νὰ ἀγνοεῖται ἡ γενεσιουργὸς αἰτία αὐτῶν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ χαρὰ καὶ ὁ ἐνθουσιασμός τῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς Λυτρώσεως.

Ὁ ἀνθρώπος μὲ ὁσὴν εὐνολίαν ἐκφράζει τὸ πλῆθος καὶ τὸ βάθος τῶν συναισθημάτων του, μὲ ἄλλην τόσῃ εὐνολίαν λησμονεῖ τὰ ἀρχικά αὐτὰ συναισθήματα διὰ νὰ προσκολληθῇ ὡς ὀστρακὸν εἰς τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους, διὰ τῶν ὁποίων ἐξεδήλωσε τὰ συναισθήματά του. Ὑπὸ τὸ βάρος καὶ τὸν ὄγκον μιᾶς ἀλαστονικῆς κοσμικότητος ἐγκαταλείπει τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕψιστον νόημα τῶν γεγονότων, διὰ νὰ «χοροπηθῇ» ὡς ἄγριος ἰθαγενὴς τῆς Ἀφρικανικῆς Ἐνδοχώρας περὶ ἐνὸς εἰδώλου, τὸ ὁποῖον ἔστησε διὰ νὰ κολακεύῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς του καὶ νὰ παρηγορῇ τὴν νοῦν του.

Αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη καὶ μὲ τὸ γεγονός τῶν Χριστουγέννων.

Ἀφορμὴ καὶ εὐκαιρία πολυφαγίας, πολυποσίας, ὀργισμοῦ καὶ κραιπνῆς, ἀκολάστου σπατάλης, κατέστησαν τὰ Χριστούγεννα. Καὶ αὐτὸ ὄχι μόνον διὰ τοὺς «κοσμικοὺς», οἱ ὁποῖοι εἰς τὸ λεξιλόγιόν των ἔχουν μεταφράσει τὴν λέξιν Χριστούγεννα μὲ τὰς λέξεις «ρεβεγιόν», «χαριστοπαίξιαι», «γλεντάκια» κ.λπ. Εἰς ὁλικότητα, εἰς καταδόξον κοσμικότητα δὲν ὕστερόν οὐτε καὶ οἱ Χριστιανοί, Ὁρθόδοξοι, οἱ Γνήσιοι Χριστιανοί.

Ὅλοι ἔχουν ἀπωλέσει τὸ πνεῦμα, τὸ ὕψιστον Νόημα τῶν Χριστουγέννων καὶ φυτοζωοῦν ὡς ἀγελαῖα ζῶα εἰς τοὺς λειμῶνας τῶν ἐξωτερικῶν τύπων καὶ τῶν ὁλικῶν ἐκδηλώσεων μιᾶς παχυλῆς θρησκευτικότητος.

Ἀλλὰ ποῖον εἶναι τὸ πνεῦμα αὐτό; Ποῖον Νόημα ἐκφράζουν οἱ κατανυκτικοὶ τῆς Ἐκκλησίας ὕμνοι καὶ τὸ πλῆθος τῶν συμβόλων, τῶν ἐθίμων καὶ τῶν πολλαπλῶν παραστάσεων; Δὲν απαιτεῖται ρητορικὴ ἐκνότης διὰ νὰ τὸ ἐκδείξῃ κανεὶς; χρειάζεται ψυχικὴ ἀνάτασις, συναισθηματικὸν βάθος διὰ νὰ τὸ συλλάβῃ!

Προσέξτε μετ' εὐλαβοῦς προσοχῆς τὸ πρωτότυπον λίκνον, τὴν Φάινην, τὸ ἄχρονον Βρέφος, ποὺ ἀνακλίνεται μὲ μιαν ριγηλὴν ἀπλότητα. Παρατήρησατε μὲ δέος τὴν Παρθένον Μητέρα. Παρακολούθησατε τὴν πορείαν τῶν Μάγων· θαυμάσατε τὴν κατανυκτικὴν λαίρρειαν τῶν ποιμένων· ἀκούσατε τὸ παραρμόνιον ἄσμα τῶν Ἀγγέλων «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» Καὶ τότε ἐρωτήσατε: Τί σημαίνει ὅλη αὕτη ἡ σκηνοθεσία;

Ἡ ἀπάντησις θὰ ἔλθῃ ἐκ τῶν πραγμάτων!

Ὅλα αὐτὰ σημαίνουν ΑΓΑΠΗ πρὸς τὸν ἀνθρώπον. Ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Λυτρωτοῦ ἐξασφαλίζει τὴν θέωσιν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐνανθρώπησις Θεοῦ· Θέωσις ἀνθρώπου. Ἰδοὺ τὸ Ὑψιστον Νόημα τῶν Χριστουγέννων.

Αὐτὸ τὸ πνεῦμα θὰ πρέσῃ νὰ διαποτίσῃ τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν· αὐτὸ τὸ νόημα θὰ πρέσῃ νὰ διαμορφώσῃ τὸ ἐορταστικὸν περιβάλλον τοῦ πανηγυριστοῦ, ὥστε οὗτος θὰ προσεγγίσῃ τὴν Φάινην «μὴ κώμῃς καὶ μέθῃ, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ», ἀλλὰ μὲ ἀγάπην, μὲ ψυχικότητα, μὲ διάθεσιν κατανυκτικὴν.

Τὸ γεγονός τῶν Χριστουγέννων ἀποτελεῖ τὸν κεντρικὸν ἀξονα τῆς σωτηρίας μας, τῆς ὁποίας ἡ ἀμέλεια συνιστᾷ τὸ φρικτώτερον ἔγκλημα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. «Πῶς ἡμεῖς ἐκφρυξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας;» διερωτᾷται ὁ Ἄπ. Παῦλος.

Χριστούγεννα διὰ τὸν Χριστιανὸν σημαίνουν: Ἀγάπη, καλαισύνῃ, προσέγγισι πρὸς τὸν Θεόν, πορεία διὰ τοῦ Θεοῦ, καινότης ζωῆς, ἀλλαγὴ ἀμαρτωλῆς πορείας. Αὐτὰ ὅλα ἄς συνθέσουν μιαν πραγματικότητα, μιαν νέαν ζωὴν, ἡ ὁποία θὰ ἀποτελέσῃ τὴν νέαν πορείαν τοῦ νέου ἔτους. Αὕτη ἡ πορεία θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ ἀσφαλῶς εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Λυτρωτοῦ.

ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΔΥΣΕ

Ἀπῆλθε καὶ τὸ 1956, ὅπως ἀπῆλθον τόσα ἄλλα ἔτη καὶ ὅπως θὰ ἀπέλθουν ὅλοι οἱ αἰῶνες ἕως οὗ βασιλεύσει ὁ μέλλον αἰὼν, οὐκ ἔστι τέλος.

Ἐάν ὅμως διὰ τὰ ἄτομα ἡ διαδοχὴ τῶν ἐτῶν ἀποτελῇ ἓνα συγκινητικὸν περιστατικόν διὰ τὰς ἰδέας καὶ μεγάλας κινήσεις αἱ σύντομοι αὐταὶ στιγμαὶ τῆς αἰωνιότητος ἔχουν μίαν βαρύνουσαν σπουδαιότητα, ρυθμίζον κατὰ ἓνα τρόπον τὸν πορεύαν καὶ τὴν διαδρομὴν τῶν κινήσεων αὐτῶν. Ἐπομένως ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἔτους διὰ μίαν κίνησιν εἶναι σοβαρώτατη ἐνέργεια, πλουτίζουσα μὲ διδάγματα καὶ πείραν τοὺς ὑπευθύνους φορεῖς τῆς.

Τὴ ἀπέδωκε λοιπὸν τὸ 1956 εἰς τὴν κίνησιν μας; Ποῖα τὰ κεντρικώτερα γεγονότα ἐν συντομοιότητι συντομίσ;

—Τὸ ἔτος αὐτό, τὸ 1956, εἶχε ὡς κεντρικὸν χαρακτηριστικὸν μελαγχολικὸν πένθος ἐξ ἀφορμῆς τῆς εἰς Κύριον ἀποδημίας τοῦ ἀειμνήστου ποιμενάρχου ἡμῶν. Τὴν πένθιμον μελαγχολίαν ἐπηύξησεν ἡ διαπίστωσις τῆς ἐνόχου χλιαρότητος καὶ τῆς περιδεοῦς ἀτολμίας ἀνδρῶν, κατεχόντων ἀνώτατα τῆς Ἐκκλησίας ἀξιώματα, καὶ αὐθορμητῶς ὑποσχεθέντων προσχώρησιν εἰς τὰς τάξεις τῆς ἀγωνιζομένης Ὁρθοδοξίας. Οὐδὲν ὅμως τὸ σοβαρὸν καὶ γενναῖον πέραν τούτου.

—Κατὰ τὸ ἀπερχόμενον ἔτος ἐπραγματοποιήθη ὁ ψίταξος σπουδαιότητος καὶ σημασίας ἀποστολὴ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς ἐξέυρεσιν ἐπωφελοῦς λύσεως τοῦ ζητήματος. Ὅταν αἱ περιστάσεις τὸ ἐπιτρέψουν, τότε ἀσφαλῶς θὰ ἐκτιμήσουν ἅπαντες τὴν γενομένην ἐνέργειαν.

—Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀναρρήσεως εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον Ἀθηνῶν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Δωροθέου, ἐδόθη ἡ εὐκαιρία μᾶς ἐπαφῆς μετ' αὐτοῦ. Καίτοι ἡ ἐπαφὴ αὕτη περιορίσθη εἰς τὰ πλατυσία μᾶς τυπικῆς συναντήσεως, ἐν τούτοις διέγνωμεν τὰς διαθέσεις τοῦ προκαθημένου, διακρινόμενας διὰ τὸ εὐρὸν καὶ βαθὺ ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα καὶ διαμετρικῶς ἐντεθέτους πρὸς τὰς τυραννικὰς καὶ ἀντιχριστιανικὰς ἐνεργείας τοῦ προκατόχου του.

—Εἰς τὴν λαϊκὴν ὁργάνωσιν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, τὴν Π.Θ.Ε.Ο.Κ., ἐγένοντο ἀρχαιρεσίαι καὶ μετὰ τινος σταδιακῆς ἀμορφώσεως ἀνέλαβε ὡς πρόεδρος ὁ κ. Κων(νος) Θεοφάνους.

—Εἰς κοινὴν σύσκεψιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Δ. Σ. τῆς Π.Θ.Ε.Ο.Κ. συνεζητήθη καὶ ἐνεκρίθη ὁμοφώνως σχέδιον λύσεως τοῦ ζητήματός μας ἐπὶ τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας περιλαμβανόν ὅρους καὶ τὰς ἡμετέρας πεποιθήσεις περιλαμβανόντες καὶ τὸ γόητρον τῆς κρατούσης Ἐκκλη-

σίας μὴ τιτρώσκοντας.

—Αἱ πρὸς τοὺς πολιτικούς ἐ ἀφαί συνεχίσθησαν καὶ συνεχίζονται, χωρὶς ὅμως νὰ βεβαιωθῶμεν ἐξ αὐτῶν ὅτι οἱ πολιτικοὶ τῆς πατρίδος μας ἤλλαξαν καὶ

πολιτικὴν ἀπέναντί μας. Τὸ ῥῆμα «ὑπόσχομαι» καὶ ἡ λέξις «θα» χαρακτηρίζουν τὰς ἐνεργείας τῶν.

—Ἐτελέσθη μετὰ πάσης σεμνότητος τὸ εἱρησικὸν μνημόσυνον τοῦ Ἀειμνήστου ποιμενάρχου ἡμῶν Χρυσόστομου, λαβὼν πανελλήνιον ἔκτασιν. Εἰς τὴν αἴθουσάν τῶν Ἱερῶν Ἱεραρχῶν, ἐγένετο παρὰ χωρηθεῖσαν, ἐγένετο ἐπιμνημόσυνος συγκέν-

τρωσις τὸ ἀπόγευμα.

—Περисπούδαστα περιοδικά, ὡς οἱ «Τρεῖς Ἱεράρχαι» καὶ τὸ «Ἀρχιεπὶν Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου» διέδωκαν τὰς στήλας τῶν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων μας.

—Τελευταίως ὁ τύπος ἐξ ἀφορμῆς ἐκδόσεως βαρυσημάντου μελέτης τοῦ τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης κ. Π. Σφαίλη, ἡσχολήθη ἐν τῷ συνόλῳ του μὲ τὸ σοβαρὸν κοινωνικὸν θέμα, ποῦ ἐδημιουργήθη ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἱερολογήσεως 100 000 καὶ πλέον μυστηρίων (γάμων καὶ βαπτίσεων) ὑπὸ τῶν κληρικῶν μας.

—Κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ περιώδευσαν τὰ ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα Παραρτήματά μας.

—Αἱ Καλάμαι καὶ αἱ Σέρραι ἐστάθησαν τὸ ἐπίκεντρον τοῦ σεισμικοῦ μίσους καὶ τοῦ ἀντιχριστιανικοῦ πάθους τῶν δικωτῶν μας. Εἰς Καλάμας διὰ πολλοστήν φορὰν ὁ αἰδεσιμώτατος κληρικὸς μας κ. Νικόλαος Σμυρνλῆς ἐδοκίμασε τὴν ἱκανότητα τοῦ κομμοῦτοῦ—Ἀρχιερέως κ. Χρυσόστομον Δασκαλάκη. Εἰς Σέρρας δὲ εἰς ἀνάμνησιν, ὡς φαίνεται, τῶν δολφίνων τῆς Βουλγαρικῆς κατοχῆς καὶ καθ' ὑπόβρεσιν ἐκείνων (ζῆλος γὰρ!) κατεκρημνίσθη ὁ ἐκεῖ Ἱερό Ναός μας, μὲ δολφίνο μανίαν δὲν θὰ κατεκρημνίστο κακόφημος οἶκος ἡ Μασσονικὸν Ἰδρυμα.

Ἀξίζει εἰς τοὺς δράστιος ὁ Μεγαλόσταυρος ἐξαιρέτων πράξεων. Τὸ προτείνουμε!

—Ἀντιπρόσωποι μας ἐν Ἀμερικῇ ἐργάσθησαν πυρετωδῶς καὶ ἐργάζονται πρὸς ἐπίτευξιν συνεννοήσεως μετ' ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ὁμάδων. Ἐγὼς οἱ καρποὶ τῆς ἐπιτυχίας.

—Τὸ Σωματεῖον Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων «Παναγία ἡ Ὁδηγήτρια» ἐπραγματοποίησε τὴν πρώτην παιδικὴν θερινὴν κατασκήνωσιν εἰς Βαρυπόμπεην.

Αὐτὸς ἐν πάσῃ λιτότητι καὶ συντομίᾳ ὑπῆρξε ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ 1956.

Ἐν ἐπιλόγῳ ὑπόσχομεθα, ὅτι τὸ ἔτος αὐτὸ διέφρενε βίως καὶ βλα τὰ ἄλλα εἰς ἀγῶνας καὶ μάχας, ἐγγυομένους ὅμως θετικώτερον τὸν θρίαμβον τοῦ μέλλοντος.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἐπάρχει βάσιμος ἔλεος, ὅτι ἐκεῖνο, ποὺ δὲν μᾶς ἔδωκε τὸ ἔτος ποὺ ἐπέρασε, θὰ μᾶς τὸ δώσει τὸ ἔτος ποὺ φθάνει. Εἰς τὸ βάθος τῆς καταστάσεως κυοφορεῖται ἀπὸ καιρὸ τώρα μία λύσις περισσύτερον ἀνθρωπίνη, περισσότερον ἐκκλησιαστική. Ἡ μοναδική ἄλλωστε ποὺ ὑπάρχει καὶ ποὺ ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν τὸν χαρακτήρα της ὡς προσωρινῆς.

Νὰ μᾶς ἀφήσουν δηλ. ἐλευθέρους, νὰ τελοῦμε τὰ θερησκευτικά μας καθήκοντα καὶ ἀπὸ κοινοῦ μὲ τοὺς ἀντιδίκους μᾶς νὰ προετοιμάσωμε τὴν λύσιν τοῦ ἐκμάχου ζητήματος ἐνώπιον ἐνὸς ἀνωτάτου ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, μιᾶς Πανορθοδόξου Συνόδου.

Βεβαίως ἡ θέσις αὕτη ἴσως διὰ πολλοὺς δὲν θὰ φανῇ πρόοδος εἰς τὸ ὅλον ζήτημα. Ἡ ἐπιτυχία μας κατ' οὐσίαν θὰ συνίσταται νὰ κερδίσωμεν ὅσα ἐχάσαμε μὲ τὸν πολυετὴ διωγμὸ τὸ «ἀπολεσθὲν ἔδαφος» ὅπως λέγουν εἰς τὴν στρατιωτικὴν γλῶσσαν.

Ἄν κυτᾶξωμε ἔτσι τὰ πράγματα ἴσως νὰ μὴ ἱκανοποιηθῶμεν μὲ μίαν τοιαύτην λύσιν.

Διὰ τὴν νὰ θεωρήσωμεν, θὰ μᾶς ἐρωτήσουν μερικοί, τοὺς ἑαυτοὺς μας ἡσφαλισμένους εἰς μίαν κατάστασιν, ἣ ὁποία ὁποιαδήποτε στιγμήν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν παραβιάσουν εἰς βάρος μας; Διὰ τὴν νὰ ὀνομάσωμεν λύσιν κάτι, ποὺ θὰ ὁμοιάζῃ μὲ δαμόκλειον σπάθην, ἐτοίμην νὰ πέσῃ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν μας, ὅταν κάποιο χερὶ ὡς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σπυρίδωνος κόψῃ τὸ νῆμα;

Ὅρθαι αἱ ἐρωτήσεις αὐταί.

Παρ' ὅλα ταῦτα δὲν πρέπει νὰ ξεχνῶμεν, ὅτι οἱ νικηταὶ ἀπὸ τὴν περιπέτειαν αὐτὴν εἴμεθα ἡμεῖς. Ἡμεῖς ποὺ ὑπῆρξαμε τὰ θύματα ἐνὸς ἀδίκου διωγμοῦ καὶ ποὺ δικαιωνόμεθα ἐπειδὴ ἀκριβῶς, ὅτι ἔγινε εἰς βάρος μας ἦτο μὴ ἀδικία. Τὸ νὰ ἐπανέλθωμεν ἔστω καὶ εἰς τὰς παλαιὰς θέσεις εἶναι μὴ νίκη, ποὺ ἡ σημασία της εἶναι φανερά.

Ἐν τούτοις αὐτὸ ποὺ ὀνομάζομε «παλαιὰ θέσεις» καθε ἄλλο παρὰ παλαιαὶ εἶναι. Ὑπάρχει τόση πείρα συσσωρευμένη ἀπὸ τὸν διωγμὸν αὐτόν, τόσα χρήσιμα συμπεράσματα καὶ τόσα νέα στοιχεῖα εἰς τὴν σημερινὴν πραγματικότητα, ὥστε νὰ μὴ ἔχη τίποτε κοινὸν τὸ παρὸν μὲ τὴν πρὸ τοῦ 1950 πραγματικότητα. Τότε οὐδεὶς ἐγνώριζε τὴν δύναμιν μας εἰς ὅλην τὴν ἐκτασιν, οὔτε ἡ κρατοῦσα ἐκκλησία, οὔτε ἡ πολιτεία καὶ διὰ τὰ εἴμεθα εἰλικρινεῖς οὔτε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι. Σήμερον ἡμποροῦμε νὰ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι πῶς ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικῇ ἰδέᾳ τῆς διαφυλάξεως τῆς ἐκρᾶς παραδόσεως ὑπάρχει καὶ κινεῖται, ἔτοιμος νὰ τὴν υπερασπισθῇ ὅταν χρειασθῇ, ἕνας ὁλόκληρος λαός. Λαός ποὺ ἔχει ἐπιγνώσιν καὶ τῆς ἰδέας ποὺ υπερασπίζεται καὶ τῆς ψυχικῆς ἀντοχῆς του. Ἐδωκε ἄλλωστε ἑξετάσεις καὶ τὸ ἀπέδειξε. Τότε ἐνόμιζαν μερικοὶ ἄλλοι ὅτι θὰ μᾶς διαγραφῶν μὲ μίαν ὑπουργικὴν πράξιν· σήμερον διαπιστώνουν ὅλοι, ὅτι αἱ ἰδέαι δὲν ἀποθνήσκουν καὶ ὅτι εἴμεθα ἔτοιμοι διὰ κάθε θυσίαν.

Τότε ἐκλείναμεν εἰς τοὺς κόλπους μας πολλὰ ξένα καὶ παρείσαντα στοιχεῖα, σήμερον δὲ καθένας

ποὺ ἀπέμεινε ἔχει σφουρηλατηθῇ εἰς τὸν ἄκρωνα τῆς δοκιμασίας τοῦ διωγμοῦ.

Τότε Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία εἶχον παρεξηγήσῃ τὴν ὑπόθεσιν μας, σήμερον μᾶς ὑπολογίζουν καὶ ἀντιλαμβάνονται ὅτι δὲν εἴμεθα παρονυχίς.

Πῶς ὅμως ἐφθάσαμε εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖο;

Ἡ ἀπάντησις εἶναι ἀπλή. Ἡ μεγάλη δοκιμασία ποὺ μᾶς ἔτυχε τὰ τελευταῖα ἔτη, ἀπέδειξε καὶ τὴν ἐκρᾶ ὑπόθεσιν μας καὶ τὸν λαὸν ποὺ εἶναι συσπειρωμένος γύρω της, ὡς ἀκατανικήτους. Πρὸ παντὸς δ' ἀνώνυμος καὶ ἀπλούς λαὸς ἀπεκάλυψεν ὅτι κρύπτεται ὑψηλὰ καὶ μεγάλας ἀρετὰς εἰς τὴν ψυχὴν του. Ἀρετὰς ποὺ τὰς ἀνέσυρε ἀπὸ τὸ θησαυροφυλάκειον τῶν παραδόσεων καὶ ἀπὸ τὸ ὀλοσιόσιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας διὰ τ' ἀμυνθῇ καὶ νὰ υπερασπισθῇ τὴν πίστιν του. Τὴν ἀνίκητον θερησκευτικὴν πίστιν, τὸ χριστιανικὸν θάρρος, τὴν παρρησίαν, τὴν ἐμμονήν, τὴν δογματικὴν ἀκρίβειαν, τὴν ἐνότητα τῶν ὁμοφρόνων καὶ τὴν πίστιν εἰς τὴν τελικὴν νίκην καὶ τὸν θρίαμβον.

Ἰδοὺ λοιπὸν τὰ ἀμυντικά ὅπλα, ποὺ ὑψώσαμε διὰ νὰ υπερασπίσωμεν τὸν θησαυρόν μας.

Καταλαβαίνει εὐκόλως λοιπὸν κανεὶς διατὶ σήμερον ἐγίναμε ὑπολογίσσιμοι καὶ αὐριο θὰ γίνωμεν περισσότερο. Διότι ἡγαγίσσαμε ὅσους μᾶς ἐθεώρουν ἀμελητέα ποσότητα νὰ παραδεχθῶν ὅχι μόνον τὴν παρουσίαν μας ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν μας. Μάλιστα τοὺς ἡγαγίσσαμε!

Αὐτὸ μὲν οὖν ἀντιληφθῶμεν, εἶναι ἀρετὸ νὰ μᾶς πείσῃ γιὰ τὸ πόσο ἀναγκαῖα εἶναι ἡ διαφύλαξις αὐτῶν τῶν ἀγωνιστικῶν ἀρετῶν.

Αἱ ἰδέαι καὶ αἱ διαθέσεις τοῦ κράτους ἀπέναντι μας μετοβάλλονται κατὰ λόγον εὐθὺν μὲ τὴν αὔτησιν ἢ τὴν μείωσιν τῆς δυνάμεώς μας. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ πλευρὰ τοῦ ζητήματός μας εἶναι καί ποὺ ποτὲ ἴσως δὲν κατενόησαν οἱ ἰδύνοντες.

Καὶ μόνον ἡ «θέσις τῆς ἰσχύος» εἶναι κατανοητὴ εἰς αὐτούς. Συνεπῶς ἐπιβάλλεται ἡ διατήρησις τῆς ἐνότητος, τῆς ἀρραγοῦς καὶ ἀδιασπαστοῦ ἐνότητος, μεταξὺ ὅλων τῶν δοκιμασμένων ἀγωνιστῶν. Ἡ λύσις θὰ ἐπέλθῃ τότε μόνον, ὅταν ἀποδείξωμεν ὅτι ἡ παρουσία μας εἰς τὸν ἑλληνικὸν πῶρον δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἄλλους ἀλλὰ ἀπὸ ἡμᾶς. Ἡμεῖς δὲν θὰ προβῶμεν εἰς ὑποχωρήσεις πνευματικὰς. Γιὰ ὅλα τὰ λοιπὰ δεχόμεθα συζήτησιν μετὰ τῶν ἀρμοδίων καὶ τοὺς ἐκχωροῦμεν καὶ τὰ ἀνύπαρκτα οικονομικὰ καὶ τὸν ἑλεγχόν των ἐπ' αὐτῶν. Ἐχομεν βεβαίως μειονεκτήματα καὶ ἐλλείψεις. Καὶ πρέπει νὰ εἴμεθα ἐν ἐπιφυλακῇ πάντοτε, ὥστε νὰ πατάσωμεν κάθε παρεκτροπὴ ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ. Πρέπει νὰ χαρακτηρίζωμεν ὡς προδοσίαν κάθε ἰδιοτέλειαν. Τὸ μέτωπον τὸ ἐσωτερικὸν νὰ τὸ ἐλέγχωμεν ἀπολύτως. Νὰ ἡξεύρωμεν ὅτι ἀπὸ ἐκεῖ ἐξαρτᾶται ἡ λύσις.

Ἄν σήμερον, ὅτερον ἀπὸ τόσων ἐτῶν διωγμοῦ δὲν ἐπλούτισαμε τὴν πείρα μας μὲ πολύτιμα διδάγματα, σημαίνει ὅτι δὲν εἴμεθα ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας ποὺ ζητοῦμεν.

Ἐν τούτοις ὅλοι εὐρισκόμεθα εἰς θέσιν νὰ κατανοοῦμε τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀγῶνος. Τὸ κάθε πα-

ράστημα, τὸ κάθε ὁρθόδοξον σωματεῖον μετὰ τὰς ἰδιωτικὰς συνθηκὰς ποὺ παρουσιάζει, πρέπει νὰ ἀναπτύξῃ μεγαλειότεραν δραστηριότητα, νὰ δεῖξῃ περισσότεραν συνοχήν. Αἱ εὐδαίμονι προοπτικαὶ διὰ τὸ νέον ἔτος δὲν φθάνουν. Θὰ χρειασθῇ νὰ προετοιμώσωμεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι τὸ ἔδαφος διὰ τὴν μεταβολήν.

Εἰς τὰς χεῖρας μας εὐρίσκεται ἡ δυνατότης νὰ μετατρέψωμε τὸ νέον ἔτος εἰς θρίαμβον τῶν ἰδεῶν τοῦ ἁγῶνος μας. Διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀναγέννησιν, διὰ τὴν πνευματικὴν ἀκμὴν.

Ἡ ΥΜΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

ΡΩΜΑΝΟΣ Ο ΜΕΛΩΔΟΣ

Ἡ ποίησις τοῦ Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Φώτων εἶναι ἓνα πανόραμα εὐσεβῶν ἰδεῶν, καὶ μία εὐδαίμων πηγὴ θρησκευτικῶν ὕμνων. Ὁ μέγας οὗτος ποιητὴς εἶχε τόσον πολὺ κυριαρχήσῃ καὶ συγκλονισθῇ ὡς τὰ μύχια τῆς ψυχῆς του ἀπὸ τὸ ὑπερούσιον θαῦμα τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου, ὥστε ἡ ποίησις ποδ' ἀνέβλυσε ἀπὸ τὴν συγκίνησιν αὐτὴν νὰ εἶναι ἕν ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τοῦ ἀνθρώπινου λόγου.

Μέσα εἰς τὴν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν τῆς συγκινημένης ψυχῆς του τήκονται ὅλα τὰ εὐγενῆ μέταλλα τῆς προφητείας ἐβραϊκῆς καὶ ἑλληνικῆς ποιήσεως διὰ νὰ δοθοῦν εἰς ἕν ἀνώτερον καὶ τέλειον ἀμάλγημα ποιητικῆς δημιουργίας.

Ἐπεφάνης σήμερον
τῇ οἰκουμένῃ
καὶ τὸ φῶς σου, Κύριε,
ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς,
ἐν ἐπιγνώσει ὕμνουόντας Σε
ἡλθες ἐφάνης,
τὸ φῶς τὸ ἀπρόσβητον.

Λέγει εἰς τὸ προοίμιον «Εἰς τὰ Ἅγια Θεοφάνεια». Εἰς τὸ κοιτάκιον αὐτὸ λαμβάνουν μέρος τὰ ἑξῆς πρόσωπα: Ὁ ὕμνογράφος, ὁ ὁποῖος δοξολογεῖ τὴν παρουσίαν εἰς τὸν κόσμον τοῦ Σωτῆρος. Κατόπιν ὁ ἴδιος ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς πιστοὺς καὶ ἀφηγεῖται τὸ ὑπέροχον θαῦμα. Ὁ Κύριος ὁμιλεῖ πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ ζητεῖ νὰ βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ πρόδρομος ἀπαντᾷ καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀξίωσιν τοῦ Ἰησοῦ. Εἰς τὸ τέλος τοῦ διαλόγου αὐτοῦ τελεῖται ἡ βάπτισις τοῦ Σωτῆρος.

Εἰς ὅλην τὴν ποίησιν τοῦ Ρωμανοῦ παρατηροῦμεν τὸ ἑξῆς: κρατεῖται ἐπιτυχῶς ἐντὸς τοῦ δόγματος. Ἡ ἔμπνευσις του δηλ. δὲν τὸν παρασύρει εἰς δογματικὰς πλάνας ἀλλὰ ἔχει πάντοτε ὡς ὁδηγὸν τὴν γραφήν. Ἰδοὺ ἕν παράδειγμα.

Τῇ Γαλιλαίᾳ τῶν ἐθνῶν
τῇ τοῦ Ζαβουλὼν χώρα
καὶ τοῦ Νεφθαλεὶμ γαίᾳ,
ὡς εἶπεν Προφήτης,
φῶς μέγα ἔλαμψε Χριστός·

τοῖς ἐν σκότει οὖσιν
φαινὴ ὥφθη ἀγὴ
ἐν Βηθλεὲμ ἀστράπτουσα.
μᾶλλον δὲ ἐκ Μαρίας ὁ Κύριος
πάσῃ οἰκουμένῃ
ἀνατέλλει τὰς ἀκτῖνας
ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης.

Ὁ οἶκος αὐτοῦ εἶναι ποιητικὴ μετουσίωσις, θὰ ἐλέγομεν, δύο ἀντιστοιχῶν χωρίων ἐκ τοῦ Προφ. Ἠσαΐου καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου. Λέγει λοιπὸν ὁ πρῶτος: «Ταχὺ ποιεῖ χώρα Ζαβουλὼν ἡ γῆ Νεφθαλεὶμ καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τὴν παραλίαν καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου Γαλιλαίαν τῶν Ἑθνῶν. Ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος ἐν σκότει ἴδετε φῶς μέγα». Καὶ ὁ πρῶτος εὐαγγελιστὴς ἐπαναλαμβάνει. «Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλεὶμ, ὁδὸν θαλάσσης πέραν τοῦ Ἰορδάνου Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα». Ἔτσι φαίνεται πολὺ καλὰ ὅτι ὁ Ρωμανὸς δὲν ἀφίνει τὴν ἔμπνευσίν του ἀχαλίνωτον ἀλλὰ τὴν πειθαρχεῖ ἐντὸς τῆς χρυσοῦς περιοχῆς τοῦ δόγματος καὶ τῆς Γραφῆς.

Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ συνδυασμὸς μιᾶς δογματικῆς αὐστηρότητος καὶ ἐνὸς χειμαρρῶδους λυρισμοῦ εἶναι πράγματι τέλειος. Εἰς τοὺς οἴκους τοῦ κοντακίου τῶν Ἁγίων Θεοφανείων ἡ ἐναλλαγὴ τῶν προσώπων καὶ ἡ γοργότης τοῦ διαλόγου εἶναι ἀφαντάστου μεγαλοπρεπείας.

Τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος ἐκθαίάζεται καὶ ψάλλεται μετ' ὑπερόχους μουσικὰς κλίμακας.

Τι δὲ μέλλω
χαρίζεσθαι τοῖς ἀγαπητοῖς μου·
ἀνοίγω οὐρανοῦς,
τοῦτο χορηγῶ αὐτοῖς
εἰς ἀρραβῶνα
Δεῦρο οὖν καὶ σὺ
προσέγγισον, ἵνα μάθης
πόθεν ἀστράπτει
τὸ φῶς τὸ ἀπρόσβητον.

Αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ φῶς τὸ ὁποῖον ἕκτοτε πλουτίζει τοὺς βαπτιζομένους μετὰ τὰ ὑπέροχα χάρισματὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ὁ Ρωμανὸς δὲν εἶναι τυχαῖος ὕμνογράφος· εἶναι κορυφή, ὑψηλεῖς ἀετὸς τοῦ εὐσεβοῦς λυρισμοῦ, καὶ ἔμπνευσμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πνεύματος ποιητικὸς ἀόλδος. Ἄς προσπαθήσωμεν νὰ ἀπολαύσωμεν κατὰ τὰς ἀγίας ἑορτὰς τὴν τιτάνειον ἔξαρσιν τοῦ πνεύματός του.

Ἐκφράσεις

Παρακαλοῦμεν τοὺς δροφίλους ἢ συνδρόμους ἐφημερίδας ἢ ἄλλας πρὸς τὸν ἱερόν. ἀγῶνα ὁφειλᾶς, ὅπως σπεύσωσι καὶ τακτοποιήσωσι τὰς συνδρομὰς τῶν. Ἐπίσης οἱ ἀποστέλλοντες ἐπιστάγας καλὸν θὰ εἶναι νὰ ἀναγράφωσι ἀπὸθεν τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς τῶν χρημάτων.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΝΣΑΡΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

«Ἐπὶ οἶκον Δαυὶδ τὰ φοβερά τελεσιουργεῖται»
(Ἀναβαθμὸς)

«Ὅλα τὰ γεγονότα τὰ πληροφορούμεθα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἱστορικῶν πηγῶν, δηλαδὴ τῶν εἰδήσεων, τὰς ὁποίας μᾶς μετέδωσαν αὐτόπται καὶ αὐτήκοι μάρτυρες. Κατὰ συνέπειαν τὴν ἐνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Σωτῆρος, τὴν πληροφορούμεθα ἀπὸ τὰ ἱερὰ κείμενα τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Εἶναι ἀπαίσιτοι πλαστογράφοι, ὅσοι μεταβάλλουν καὶ παραποιοῦν τὰ γεγονότα, συγκλῶθοντες αὐτὰ εἰς τὴν νοσηρὰν καὶ ἁμαρτωλὴν φαντασίαν τῶν.

Ἡμεῖς παραθέτομεν τὰς σημαντικωτέρας περικοπὰς, ὥστε αὐταὶ χωρὶς σχόλια, νὰ συνθέτουν τὰ κυριώτερα κεφάλαια τῆς ἱερᾶς ἱστορίας.

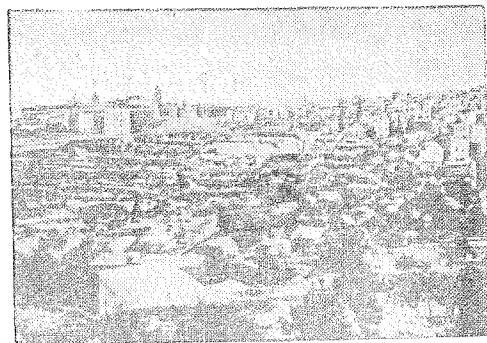
«Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἥ ὄνομα Ναζαρέτ, πρὸς Παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυὶδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς Παρθένου Μαριάμ»

(Λουκᾶ Α', 26, 27)

«Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρέτ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ· διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατρὸς Δαυὶδ, ἀπογράψασθαι σὺν Μαριάμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, ὁδοιέγκυφ. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἔτεκεν τὸν Υἱὸν αὐτῆς τὸν Πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι».

(Λουκᾶ Β', 4-7)

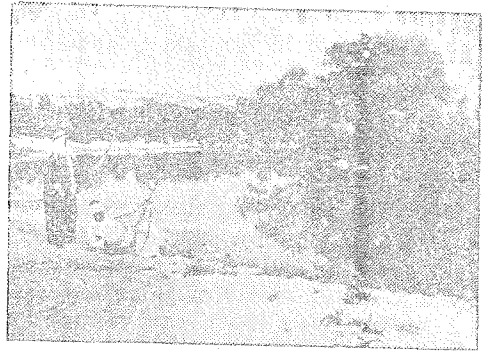
«Καὶ ὅτι ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωυσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παρασιῆσαι τῷ Κυρίῳ».

(Λουκᾶ Β', 22)

«Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην βαπτισθῆναι ὡς αὐτοῦν.

(Ματθαίου Γ', 13)

Καὶ αὐτὰ μὲν ἀποτελοῦν τὰ ἐξωτερικὰ στοιχεῖα, τοῦ Α'. μέρους τῆς ἐνσάρκου Οἰκονομίας, ἀπὸ τῆς Γεννήσεως μέχρι τῆς Βαπτίσεως τοῦ Σωτῆρος. Αὐτὰ ἔως πλαισιώνονται ἀπὸ τὸ μεταφυσικὸν βάθος, ἀποτελοῦν τὰς συνεπείας μιᾶς πρωτοφανοῦς καὶ μοναδικῆς συνεργασίας Θεοῦ καὶ Ἀνθρωπίνου παράγοντος, μεταξὺ Θεοῦ καὶ Ἀνθρώπου. Μόνον μὲ τὴν δύναμιν τῆς πίστεως συλλαμβάνει ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ τὸ ὑψηλὸν νόημα τῆς ἐνσάρκου Οἰκονομίας καὶ μόνον δι' αὐτῆς τοποθετεῖ τὰ πρόσωπα ἐκεῖ ποῦ ὀρμίζει. Ἕνας ὁλόκληρος κόσμος ἐμφανίζεται καὶ διαδραματίζει πράξεις προσδιορισμένας ὑπὸ τῆς πανσοφίας καὶ προνοίας τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶναι τυχαῖον, ὅτι διετάχθη ἡ ἀπογραφή ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, διότι μόνον οὕτω θὰ ἀνέβσινεν ἡ Θεοτόκος ἀπὸ Ναζαρέτ εἰς Βηθλεέμ. Ὁ Εὐαγγελισμὸς πραγματοποιεῖται μετὰ τὴν μνηστείαν, διὰ τὴν ὑπάρχῃ ἀκριβῶς ἡ σκιά, ἡ συγκαλύπτουσα τὸ μυστήριον τῆς οἰκονομίας. Ὁ Ἰωσήφ πληροφορεῖται δι' Ἀγγέλου τὸ φρικτὸν γεγονός καὶ ἀντιλαμβάνεται, ὅτι ἡ ἀποστολὴ του εἶναι τοῦ ὑπασπιστοῦ τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Οἱ Μάγοι πληροφοροῦνται δι' ἄστέρος τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ Σωτῆρος καὶ ἀνακάμπτουν δι' ἄλλης ὁδοῦ πρὸς τὴν πατρίδα αὐτῶν. Οἱ Ἄγγελοι ὕμνου μετὰ τῶν ποιμένων.

Ὅλα πραγματοποιοῦνται μὲ ἕναν τρόπον ἀβίαστον καὶ εἰς ἕνα ἐπίπεδον Χάριτος. Εἶναι τόσο φυσικὰ ὅσον τὸ ἄρωμα τοῦ ἄνθους καὶ ἡ πτήσις τοῦ πτηνοῦ. Ποῦ εὕρσκεται λοιπὸν ἡ δυσκολία τῆς προσοικειώσεώς των ἀπὸ μερικοὺς ἀνοήτους; Ἡ δυσκολία εὕρσκεται εἰς τὴν διαφθορὰν τῆς ψυχῆς των, ἡ ὁποία δὲν ἀνέχεται τὴν ὠραιότητα τοῦ φωτός!

Ἀπὸ τὸν Βίον τῶν Βυζαντινῶν

ΠΩΣ ΕΩΡΤΑΖΕΤΟ Ἡ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Ἡ 1η Ἰανουαρίου δὲν ἦτο ἀνεκαθεν ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ ἔτους Ἡ Ἐκκλησία ὥριζεν ὡς «πρωτοχρονιά» τὴν 1ην Σεπτεμβρίου. Αὐτὸ ἐγένεν ἀργότερον. Πάντως ἡ «πρωτοχρονιά» δὲν ἦτο δυνατόν, νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς ἰδιαίτερα ἑορτὴ. Διὰ τοὺς χριστιανοὺς ἦ ὁ μόνον ἡ Περιτομὴ τοῦ Κ. ἡμ. Ι. Χριστοῦ καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀγ. Βασίλειου. Δὲν εἶχον ὅμως καὶ οἱ εἰδωλολατρικαὶ τὴν αὐτὴν γνώμην. Διότι κατὰ τὸ ρωμαϊκὸν ἡμερολόγιον ἡ 1η Ἰανουαρίου ἦτο ἡμέρα τοῦ Ἰαννοῦ. Καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἰαννοῦ ἀκολουθοῦσε τὴν ἑορτὴ τῶν Βρουμαλίων, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγίνοντο μεταμφιέσεις καὶ ἀσωτεῖαι. Ἡ κραιπάλη καὶ αἱ διασκεδάσεις ἐσυνεχίζοντο καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἑορτῶν αὐτῶν.

Θὰ ἐρωτήσετε ἴσως, ἐάν αὐταὶ αἱ ἀθλιότητες ἐγίνοντο καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μέσων χρόνων, τῆς ἐπικρατήσεως δηλ. τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἐν ἑστέ ἐγίνοντο. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐπάλασε σκληρῶς διὰ τὴν νικῆσιν τὴν διαφθορὰν καὶ τὴν ἀσωτείαν. Αἱ παλαιαὶ συνήθειαι δὲν ἀπέθανον μόναι των. Ὁ εἰδωλολατρικὸς κόσμος ἡμύνθη σκληρῶς. Καὶ διὰ τὴν εἴμεθα ἐλλικρινεῖς πολλὰ ἀπὸ τὰς ἀντιχριστιανικὰς αὐτὰς συνηθείας ἔφθασαν μέχρι τῶν ἡμερῶν

μας. Βεβαίως αὐτὸ δὲν ἔμπορεῖ νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἀσθενέστερος τῶν εἰδωλολατρικῶν συνηθειῶν. Ἀλλοιῶς πρέπει νὰ κρίνωμεν τὰ πράγματα.

Ὁ ἠθικὸς καὶ ἐνάρετος βίος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἐν ἀγώνισμα, ἐν ἠθικῶν ἀγώνισμα ποῦ στηρίζεται εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς βουλήσεώς του. Ὁ Θεὸς οὐδένα ὑποχρεώνει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸ θέλημά Του. Χωρὶς βεβαίως νὰ συμβαίῃ αὐτό, ὅτι δὲν τιμωρεῖται ὁ ἄσωτος καὶ ὁ ἀνῆθικος ἄνθρωπος.

Κατὰ τὴν ρωμαϊκὴν λοιπὸν ἐποχὴν καὶ κατὰ τὴν βυζαντινὴν εἰς ὁρισμένα λαϊκὰ στρώματα ἐγίνοντο διασκεδάσεις πολυήμεροι. Ἐλεῦθεροι, δοῦλοι, γυναῖκες, παῖδες ἐμέθυον καὶ μετεμφιζόντο. Εἶναι αὐταὶ αἱ μεταμφιέσεις αἱ ὁποῖαι κατόπιν μετετέθησαν εἰς τὰς ἀπόκρεω. Ἡ πρώτη τοῦ ἔτους τοῦς εὕρισκεν ὅλους μὲ ἐν κύπελλον γλυκοῦ οἴνου ἀνὰ χεῖρας διὰ τὴν ὑπάγῃ, ὡς ἔλεγον, ὅλο τὸ ἔτος καλὰ. Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους ἔτρωγον γλυκίσματα, προσέφερον δῶρα καὶ ἔπαιζον κύβους, ὡς γίνετο σήμερον μὲ τὰ χαρτιά.

Ἐπὶ τῆς ἐπίσης τὸ ἔθιμον τῆς Βασιλοπίας. Ἐκεῖνος ποῦ εὕρισκεν τὸ χρυσοῦν νόμισμα ἔκανε τὴν λεγομένην κηροδεσίαν. Ἐξῶνε δηλαδὴ τὴν Ἐκκλησίαν μὲ ἐν κερένιο κορδόνι. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔμεινε ἀπαθὴς εἰς τὸ

θέαμα τών βδελυρῶν αὐτῶν ἐκδηλώσεων. Ἡ-γωνίζετο καὶ διεφώτιζεν τοὺς ἀνθρώπους περὶ τῆς σημασίας αὐτῶν τῶν ἐθίμων. Καὶ οἱ πατέρες δὲν ἄφινον εὐκαιρίαν νὰ μὴ καταδικάσουν τὰς «διαβολικὰς παννυχίδας τῆς εἰδωλολατρείας». Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἤλλαξε τὸν χαρακτῆρα τῶν ἐορτῶν αὐτῶν ἦτο ὁ ἱρόπος ἐορτασμοὺς ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν. Τρόπος σεμνός, ἠθικός, ἐνάρετος καὶ ἀξιολύπητος. Κατὰ τὴν «Ἐκθεσιν τῆς Βασιλείου Τάξεως» τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου, τὸ Ἱερὸν Παλάτιον κατὰ τὴν πρώτην Ἰανουαρίου ἐώρταζε τὴν ἐορτὴν τῆς Περιτομῆς καὶ τοῦ Ἀγ. Βασιλείου. Κράτος καὶ Ἐκκλησία ἠνωμένα ἐδίδον τὸ παράδειγμα μιᾶς γενικῆς συμφιλιώσεως καὶ εἰς τὸν λαόν. Οἱ Χριστιανοί, ὑποδείγματα ἡθους καὶ ἀρετῆς, ἐτίμων τὰς μεγάλας αὐτὰς ἐορτάς.

Τὰ κάλλαιδα ἐμφανίζονται ἐνώρις καὶ οἱ χριστιανόπαιδες τὰ ψάλλουν καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς αὐτοκρατορίας. Ἰδοὺ ἐν δεῖγμα ἀπὸ τὰ χριστιανικὰ κάλλαιδα ποὺ ἔψαλλον οἱ παῖδες τοῦ Βυζαντίου πρὸ 1500 ἐτῶν.

Οικοδόμοια χαίρε, μετὰ πάντων, εὖς ὅρῳ
 "Ἀρξομεν πρῶτ' εἰπεῖν, «Χαίρετε πάντες ὄδω».
 Ἀγαλλιάσθε παῖδες καὶ ἄλλοι τεσσαράκοντα,
 Εἰς τὸ Σχολεῖον ἱρέχοντες γράμματα μανθίνοντες
 Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν φύλαξον τοὺς προύχοντας
 Ἄλφα : ἀρχηγὸς τῶν ἀπάντων
 Βῆτα : Βασιλεὺς Κύριος
 Γάμμα : Γεννᾶται Χριστὸς
 Δέλτα : Διὰ λόγου Θεοῦ
 Ἐφίλον : Ἐρχεται ἐπὶ τῆς γῆς
 Ζήτα : Ζῶν φέρει τῷ κόσμῳ
 Ἡτα : Ἡλῖος ἔρχεται καὶ σελήνη
 Θῆτα : Θεὸν προσκυνούμεν κ.λ.π.

Η ΚΑΤΑΓΟΓΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Τὸ μέγα γεγονός τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος Ἰησοῦ δὲν ἐωρτάζετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τὸν πρῶτον καὶ δεῦτερον αἰῶνα. Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀσέβεια τῶν ἀρίστων Χριστιανῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Θεανθρώπου. Τὴν αἰτίαν ἔχει εἰς δύο κυρίως λόγους· πρῶτον εἰς τὰς κρισίμους στιγμὰς ποὺ διήρχετο ἡ Ἐκκλησία λόγω τῶν διωγμῶν καὶ δεῦτερον εἰς τὴν συνήθειαν νὰ τιμοῦν τοὺς ἁγίους κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου τῶν καὶ ὄχι τῆς γεννήσεώς των. Δικαιολογημένως ἄλλωστε, διότι ὁ σωματικὸς θάνατος διὰ τοὺς δικαίους εἶναι ἡ ἐναρξὶς τῆς πνευματικῆς ἀθανασίας.

Πρὸ τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστογεννῶν ὑπῆρχεν ἡ τῶν Φώτων. Τὰ Ἐπιφάνεια ἢ Θεοφάνεια ἦτο ἐορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Κυρίου. Ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν εἰς τὴν ὁποῖαν ἐνωρίτατα ἐωρτάζοντο τὰ Φῶτα, ἐπεβλήθησαν καὶ εἰς τὴν δύσιν.

Ἡ ἐκκλησία ἄλλωστε τότε ἦτο ἠνωμένη, ὁρθόδοξος καὶ ὁμοία πρὸς τὸν ἄρραφον χιτῶνα τοῦ Κυρίου. Ἡ ἐορτὴ τῶν Χριστογεννῶν, φαίνεται δι' ἀνάγκη τὴν ἀρχὴν τῆς εἰς τὴν δύσιν. Ἡ Ρώμη πιθανῶς, εἶναι ὁ τόπος εἰς τὸν ὁποῖον ἐωρτάσθη διὰ πρώτην φορὰν. Καὶ ἡ ἡμερομηνία τῆς 25 Δεκεμβρίου δὲν εἶναι τυχαία.

Οἱ ἐκεῖ χριστιανοὶ ὡς ἀντίδρασιν εἰς τὴν εἰδωλολατρικὴν ἐορτὴν τοῦ «Ἀητήτου Ἡλίου» ἐώρταζον κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὰ χριστογεννᾶ. Ἡ εἰδωλολατρικὴ ἐορτὴ εἶχεν σχέσιν μὲ τὸ τέλος τοῦ χειμερινοῦ ἡλιοστασίου καὶ δὲν πρέπει νὰ ξεχνώμεν δι' ἀναφερόμεθα πάντοτε εἰς τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον.

Ἔτσι τὰ Χριστογεννᾶ ἀπὸ τὴν δύσιν διεδόθησαν καὶ εἰς τὴν ἀνατολὴν.

Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μάλιστα ὁ λαὸς κατ' ἀρχὰς μὲ δυσπιστίαν ἐδέχθη τὴν ἐορτὴν ἐπειδὴ ἀκριβῶς προήρχετο ἀπὸ τοὺς Λατίνους.

Ἐν τοῦτοις ταχέως ἐπεβλήθησαν καὶ ἔκτοτε καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς Βυζαντινῆς καὶ χριστιανικῆς ἱστορίας ἐτελοῦντο μεγαλοπρεπῶς. Ὁ ἐπισημώτατος ἐκκλησιασμός εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν, αἱ δεξιώσεις τοῦ Παλατίου, ἡ ἐορταστικὴ καὶ πανηγυρικὴ θψὶς ὁλοκλήρου τῆς πρωτεύουσας εἶναι μερικαὶ ἀπὸ τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ βυζαντινοῦ λαοῦ κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Ὁ βασιλεὺς ἐδέχετο εἰς τὸ Παλάτιον τοὺς προύχοντας καὶ συνέτρωγε μετ' αὐτῶν, καὶ τὸ δωδεκάημερον ἀπὸ τὰ χριστογεννᾶ μέχρι τῶν φώτων διήρχετο μὲ τὰς εὐχὰς ὧν πρὸς τὸν βασιλέα· «φύλαξῃ ὁ Θεὸς τὴν βασιλείαν ἡμῶν τροπαίουχος ἔση αἶψι, Νικοποῖόν σε ποιήσῃ πάντοτε».

Ὑπολείμματα εἰδωλολατρικὰ εἶχον κατ' ἀρχὰς παρεισφύρσει εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστογεννῶν ἀπὸ μίᾶς εἰδωλολατρικῆς ἐορτῆς ὀνομαζομένην τῶν Βρουμαλίων.

Κατ' αὐτὴν μερικοὶ ἀδιόρθωτοι μετεμφιέζοντο δηλ. «ἐμασκαρεύοντο» καὶ ἐμέθυον. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὰς νύκτας ἐγίνοντο ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδῶν συνετέλεσαν ὥστε νὰ δημιουργηθῇ ἡ λαϊκὴ πίστις περὶ Καλλικατζάρων.

Ἡ ἐκκλησία ἐπάταξε ἀπὸ τοῦ εἵδους τὰς παρεκτροπὰς. Καὶ συγκεκριμένως ἡ Σύνοδος τοῦ Τρούλλου (691) ἔλαβε δραστικὰ μέτρα διὰ τὴν ἐξάλειψιν αὐτῶν τῶν συνηθειῶν.

Ἐπειδὴ τελευταίως διαδίδεται τὸ λεγόμενον «Χριστογεννιάτικον δένδρον» μεταξὺ τοῦ λαοῦ ὡς δηθεν παλαιόν, καλὸν θὰ εἶναι νὰ εἴπωμεν τὰ ἑξῆς.

Τὸ «δένδρον» αὐτὸ εἶναι συνήθεια Βαυαρικὴ. Ἀνεφάνη κατὰ τὸν 17ον αἰῶν. διεδόθη ἀργότερον εἰς τὴν Γερμανίαν, Γαλλίαν Ἀγγλίαν καὶ τελευταίως καὶ εἰς ἡμᾶς.

Ἡ ξενομανία μας καὶ ἡ ἔλλειψις προσηλωσεως εἰς ὅ,τι καλὸν μᾶς παρέδωσαν οἱ αἰῶνες ὑπεβοήθησε τὴν διάδοσιν του. Εἶναι ἀνάγκη ὅμως νὰ καταπολεμήσωμεν καὶ νὰ σταματήσωμεν τὸν κατήφορον ποὺ ἔχουμεν πάρει.

Τὰ Χριστογεννᾶ εἶναι καὶ πρέπει νὰ παραμείνουν ἡ μεγάλη ἐορτὴ πνευματικῆς ἀνατάσεως ποὺ μᾶς βοηθεῖ νὰ κατανοήσωμεν τὴν ἀπειρον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ «ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο».

Ἡ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΕΟΡΤΑΖΟΥΣΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΒΗΘΛΕΕΜ

Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων
Ἑσλατοημερολογεῖται Ἑλλάδος
Ἑκκλησία Ῥωσίας
Ἑκκλησία Σερβίας
Ἑκκλησία Βουλγαρίας

Ἅγιον Ὅρος
Ὅρος Σινᾶ

Ἑσλατοημερολογεῖται Ἀμερικής
Ἑσλατοημερολογεῖται Ῥουμανίας

Ὅταν πύλησαν οἱ καμπάνες τῆς Ἱερᾶς Πολίτνης Βηθλεὲμ διὰ νὰ καλέσουν τοὺς πιστοὺς τῆς περιοχῆς τῶν, νὰ ὑμνήσουν τὸν τεχθέντα Βασιλέα τῆς Βιθλήνης καὶ τῆς Ἀγάπης, ἐκτύπησαν συγχρόνως καὶ διὰ τὸν αὐτὸν ἀκριβῶς σκοπὸν οἱ καμπάνες τῶν περισσοτέρων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς Οἰκουμένης. Τὴν ἰδίαν στιγμὴν εἰς τὰς Ἑκκλησίας Ἱεροσολύμων, Ῥωσίας, Σερβίας, Ἀγίου Ὄρους, Θεσσαλονίκης, Ὁρους Σινᾶ, Ἑσλατοημερολογεῖτων Ῥουμανίας, Ἑσλατοημερολογεῖτων Ἀμερικής ἠκούσθη ὁ κατανυκτικὸς ὕμνος «Δεῦτε ἴδωμεν πιστοί, ποὺ ἐγεννήθη ὁ Χριστός». Μαζὺ μὲ τὰ πλήθη αὐτὰ συνέψαλλαν καὶ συνεώρτισαν καὶ οἱ διωκόμενοι Παλαιοημερολογεῖται τῆς Ἑλλάδος.

Ἄραγε εἰς τὰς Ἑκκλησίας αὐτὰς δὲν ὑπάρχουν μορφωμένοι Θεολόγοι, ἀριστοῦχοι ἀστρονόμοι καὶ μαθηματικοὶ νὰ «ὑποδείξουν» εἰς τοὺς πιστοὺς καὶ εἰς τὰς Ἱεραρχίας τῶν, νὰ «συγχρονισθοῦν» μὲ τὸν μοντέρνο τρόπο εορτασμοῦ; Δὲν εἶδαν ἄραγε οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ τὸν «ἵναχρονισμό» τοῦ Παλαιοῦ ἡμερολογίου, ὥστε νὰ ἐπιβάλλουν τὴν «ἐλλαγή» ἢ τὴν «διόρθωσίν του»;

Τὰ εἶδαν καὶ τὰ βλέπουν! Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐκεῖ οἱ πράκτορες τοῦ παπισμοῦ καὶ τοῦ προτεσταντισμοῦ δὲν κατώρθωσαν νὰ ἐπιτύχουν! Φαίνεται, ἐκεῖ πιστεύουν ἀκόμη, ὅτι ἡ Ἑκκλησία δὲν εἶναι Ἀστρονομικὸν Ἰνστιτούτον, ἀλλὰ Παλλάδιον Ἀγάπης καὶ Ὁμονοίας.

Πόσον ὠραϊότερος καὶ ὠφελιμώτερος εἶναι ὁ συνεορτασμός τῶν Ὁρθοδόξων; Πρέπει κάποτε ἡ Ὁρθοδοξία νὰ ἐνωθῇ!

Ἀπὸ τὰ μέσα τῆς Σωτηρίας
τοῦ Χριστιανισμοῦ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

Κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τῆς Ἀγίας νηστείας τῶν Χριστουγέννων ὁ Χριστιανὸς ὀφείλει νὰ προπαγανδισθῇ, ὥστε νὰ λάβῃ ἐνεργὸν μέρος κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν τελουμένην κατανυκτικὴν τελετὴν καὶ λειτουργίαν τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος. Ὅφειλε νὰ εὐπρεπίσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὥστε αὕτη νὰ καταστῇ ἄξια τῆς φρικτῆς ὑποδοχῆς τοῦ Θεοῦ Βρέφους, ὡς ἄλλον σπῆλαιον τῆς Βηθλεὲμ. Βεβαίως πάντοτε ὁ Χριστιανὸς πρέπει νὰ εἶναι ἕτοιμος κατὰ τὰς ἡμέρας ὅμως τῶν λαμπρῶν Χριστιανικῶν εορτῶν ἐπιβάλλεται νὰ ἀνυψωθῇ εἰς πνευματικὰ ἑλπίδα, διὰ νὰ δυνηθῇ οὕτω νὰ συλλάβῃ τὸ ὑψιστον νόημα τῆς εορτῆς καὶ νὰ δεχθῇ τὸν φωτισμὸν τῆς Χάριτος. Ἐνὰ ἀπὸ τὰ δραστικά καὶ ἀποτελεσματικὰ μέσα τῆς πνευματικῆς αὐτῆς προετοιμασίας εἶναι καὶ ἡ ἐξομολόγησις.

Α

Ἡ ἐξομολόγησις
ὡς ψυχολογικὴ ἀνάγκη

Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι φύσει εὐαίσθητος, ὥστε νὰ ἐνοχλῆται καὶ ἀπὸ σκέψεις ἀκόμη ἁμαρτωλίας. Περισσότερον ἡ ψυχὴ ἐνοχλεῖται, ὅταν ὑποπέ

σῃ εἰς σφάλματα ἢ ἁμαρτήματα, διὰ τῶν ὁποίων ἐλύπησε τὸ Ἅγιον Ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ἡ ψυχὴ εὐρεθῇ εἰς μίαν τοιαύτην κατάστασιν αἰσθάνεται ἀναπόδραστον τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ βάρους. Συμβαίνει μὲ τὴν ψυχὴν, αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ ὁποῖον συμβαίνει καὶ μὲ τὸν ὀφθαλμόν. Ὅπως ὁ ὀφθαλμὸς δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ τὴν παρουσίαν λεπτοτάτου καὶ ἀφανοῦς σκουπιδιοῦ, ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ καὶ τὴν ἐλαχίστην βέβυλον σκέψιν καὶ ὅπως ἀκριβῶς ἐνοχλεῖται ἐκ τῆς παρουσίας καὶ παρακινεῖ τὸ χεῖρ διὰ καταλλήλων κινήσεων νὰ τὸ ἀπαλλάξῃ τοῦ ξένου σώματος, ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ λυπεῖται καὶ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ καταστήσῃ γνωστὴν τὴν σκέψιν ἢ τὸ σφάλμα, ποὺ τὴν βασανίζει. Ποιὸς ἄνθρωπος δὲν ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξωτερικεύσῃ εἰς πρόσωπον ἐμπιστοσύνης ἕνα σφάλμα ἢ μίαν σκέψιν; Ἡ πρὸς ἐξωτερικεύσιν τῶν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς εἶναι ἔργον τῆς προνοίας τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ διατηρεῖται ἡ πνευματικὴ υγεία τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἐξομολόγησις λοιπὸν ἀποτελεῖ θεμελιώδη ψυχολογικὴν ἀνάγκην τοῦ ἀνθρώπου. Πολλοὶ ἄνθρωποι ποὺ κατέληξαν εἰς φρενολογικὰς κλινικὰς καὶ κατήντησαν θέατρον μεταξὺ τῶν συνανθρώπων των, ἐπαναλαβάνοντες στερεοτύπως ὁρισμένας σκέψεις ἢ ἰδέας, δὲν θὰ εὐρίσκοντο εἰς αὐτὴν τὴν ἀξιοδοκίαν καὶ καταστάσιν, ἐὰν διὰ τῆς ἐξομολογήσεως ἀπηλ-

λάσσοντο τῆς δυσσομίας ἐνὸς ἀφανοῦς πάθους ἢ τῆς τυραννίας μιᾶς ἀμαρτωλῆς σκέψεως.

Ἀναφέροντες χαρακτηριστικῶς τὴν περίπτωσιν τὴν ὁποίαν ἐξιστορεῖ διαπρεπὴς ψυχίατρος. Εἰς μίαν φρενολογικὴν κλινικὴν ἐνοσηλεύσατο κυρία, ἄγουσα τὸν ἥβον ἔτος τῆς ἡλικίας της. Ἡ πάθους της συνίστατο εἰς τὸ ἐξῆς θλιβεροκομικὸν φαινόμενον. Ἀνὰ τρία λεπτὰ ἀνήσυχος καὶ ἀγριαίνουσα μετέβαινε εἰς τὸν νιπτήρα καὶ ἀπεπλύνετο δι' ἱκανῆς ποσότητος σάπινος. Τὸ φαινόμενον αὐτό, συνοδευόμενον καὶ ἀπὸ ἑνα κουραστικὸν ἄγχος (δύσπνοια) ἦτο πράγματι θλιβερόν. Τί διεπιστώθη; Ἡ κυρία αὐτὴ, ὅτε ἦτο νεᾶνις 18 ἐτῶν εἶχε χάσει τὴν ἀγνότητά της. Εἰς οὐδένα ὅμως εἶχε ἐξομολογηθῇ τὸ σφάλμα της αὐτό, τὸ ὁποῖον παρέμεινε ἀνεξάλιπτον εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὑποσυνειδήτου, διὰ τὰ ἐκδηλωθῇ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου ὡς ψυχονευρικὸν νόσημα.

Ὅπως οἱ φυσικοὶ νόμοι ἐκδικοῦνται τοὺς παραβάτας τους, οὕτω καὶ οἱ ἠθικοὶ νόμοι τιμωροῦν σκληρῶς τοὺς προσβολεῖς των.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΚΑὼς οἱ Πατέρες ὠμίλησαν

διὰ τὰ Χριστοῦγεννα

ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ ΕΚ ΤΩΝ ΕΩΡΤΑΣΤΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ

Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε· Χριστὸς ἐξ Οὐρανοῦ, ἀπαντήσατε· Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε.

Ἄσατε τῷ Κυρίῳ, πᾶσα ἡ γῆ καὶ, ἴν' ἀμφοτέρω συνελὼν εἴπω, *Εὐφραίνεσθωσαν οἱ οὐρανοί, καὶ ἀγαλλιᾶσθω ἡ γῆ*, διὰ τὸν ἐπουράνιον, εἰτα ἐπίγειον. Χριστὸς ἐν σαρί, τρόμφω καὶ χαρᾷ ἀγαλλιᾶσθε· τρόμφω, διὰ τὴν ἀμαρτίαν· χαρᾷ διὰ τὴν ἐλπίδα. Χριστὸς ἐκ Παρθένου· γυναῖκες παρθενεύετε, ἵνα Χριστοῦ γέννησθε μητέρες. Τίς οὖν προσκυνεῖ τὸν ἀπ' ἀρχῆς; Τίς οὖν δοξάζει τὸν τελευταῖον;

Πάλιν τὸ σκότος λύεται, πάλιν τὸ φῶς ὑφίσταται, πάλιν Αἴγυπτος σκότῳ κολάζεται, πάλιν Ἰσραὴλ στίλβω φωτίζεται. Ὁ λαὸς δ' καθήμενος ἐν σκότει τῆς ἀγνοίας, ἰδέτω φῶς μέγα τῆς ἐπιγνώσεως. *Τὰ ἀρχαῖα παρήλθεν· ἰδοὺ γέγονεν τὰ πάντα καινά.* Τὸ γράμμα ὑποχωρεῖ, τὸ πνεῦμα πλεονεκεῖ, αἱ σφαῖραι παρατρέχουσιν, ἡ ἀλήθεια ἐπαισέρεται. Ὁ Μελχισεδὲκ συνάγεται· ὁ ἀμῆτωρ, ἀπάτωρ γίνεται· ἀμῆτωρ τὸ πρότερον, ἀπάτωρ τὸ δεύτερον. Νόμοι φύσεως καταλύονται. Πληρωθῆναι δεῖ τὸν ἄνω κόσμον. Χριστὸς κελεύει· μὴ ἀντιτείνωμεν. *Πάντα τὰ ἔθνη, κροτήσατε χεῖρας, ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ ἔθους αὐτοῦ* (ὃ γὰρ σταυρῷ συνεπαίρεται), καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μεγάλης βουλῆς, τῆς τοῦ Πατρὸς. Ἄγγελος. Ἰωάννης βοάτω. *Ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου.* Κἀγὼ βοήσομαι τῆς ἡμέρας τὴν δύναμιν· ὁ ἄσαρκος σαρκουῖται, ὁ Λόγος σαρκύνεται, ὁ ἀόριστος ὁράται, ὁ ἀναφῆς ψηλαφᾶται, ὁ ἀχρονος ἀρχεται, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς ἀνθρώπου γίνεται, *Ἰησοῦς Χριστός, χθὲς καὶ σήμερον, ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.* Ἰουδαῖοι σκανδαλισθῶσαν, Ἕλληνες διαγελᾶσθωσαν, αἰρετικοὶ γλωσσαλιστῶσαν. Τότε πιστεύουσιν ὅταν

ἴδωσιν εἰς οὐρανὸν ἀνερχόμενον· εἰ δὲ μὴ τότε, ἀλλ' ὅταν ἐξ οὐρανῶν ἐρχόμενον, καὶ ὡς κριτὴν καθεζόμενον.

Ταῦτα μὲν ὕστερον. Τὰ δὲ νῦν Θεοφάνια ἡ πανήγυρις, εἰπουν Γενέθλια· λέγεται γὰρ ἀμφοτέρω, ὁμοκείμενων προσηγοριῶν ἐνὶ πράγματι. Ἐφάνη γὰρ Θεὸς ἀνθρώποις διὰ γεννήσεως. Τὸ μὲν ὦν, καὶ αἰεὶ ὦν ἐν τοῦ αἰεὶ ὄντος, ὑπὲρ αἰτίας καὶ λόγον (οὐδὲ γὰρ ἦν τοῦ Λόγου λόγος ἀνώτερος)· τὸ δέ, δι' ἡμᾶς· γενόμενος ὕστερον, ἵν' ὁ τὸ εἶναι δοῦς, καὶ τὸ εἶναι χρίσταιται· μᾶλλον δέ, ρεύσαντας ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ εἶναι διὰ κακίαν, πρὸς αὐτὸ πάλιν ἐπαναγάγῃ διὰ σαρκώσεως. Ὄνομα δέ, τῷ φανῆναι μὲν Θεοφάνια· τῷ δὲ γεννᾶσθαι, Γενέθλια.

Γρηγόριος Ναζιανζίνος

«Καὶ λοιπόν, Χριστιανοί, διὰ τὰ φθάσωμεν εἰς τὴν πνευματικὴν ταύτην Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας καὶ νὰ εὐρώμεν τὸν Βασιλέα τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὃς ἀκολουθήσωμεν τοὺς τρεῖς ἐκείνους εὐλαβεῖς Μάγους. Ἐκεῖνοι ἐπεριπατοῦσαν, ὀδηγοῦμενοι ἀπὸ ἑνα ἀστέρα, ἀπὸ τότε ἐφάνη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τοὺς ἔδειχνε τὴν ὁδὸν καὶ τὸν τόπον, ὅπου ἐγεννήθη ὁ Χριστός· «καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτούς, ἕως οὗ ἐλθὼν ἔστη ἐπ' αὐτούς, οὗ ἦν τὸ παιδίον». Καὶ ἡμεῖς ἔχομεν ἀστέρα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, τὸν νόμον τῆς Χάριτος, περὶ τοῦ ὁποῦ ἐλαγεν ὁ προφήτης: «λύχνος τοῖς ποσὶν μου ὁ νόμος σου, καὶ φῶς ταῖς ἑρρίβοις μου». Λύχνος εἰς τὸς πόδας μας, διὰ τὰ βλέπωμεν πῶς ἀκριβῶς περὶπατοῦμεν· φῶς εἰς τοὺς δρόμους μας, διὰ τὰ μὴ χανώμεθα εἰς τὴν πλάνην τῆς ματαίας ταύτης ζωῆς. Οἱ Μάγοι ὡς ἐφθασαν καὶ εἶδον τὸ θεῖον ἐκεῖνο παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς Μητρὸς αὐτοῦ, ἔπεσον μὲ πολλὴν εὐλάβειαν καὶ προσκύνησαν· ἀνοιξαν τοὺς θησαυρούς τους καὶ τοῦ ἐχάρισαν δῶρα, χρυσάφι, λίβανι καὶ σμύρνα, μὲ τὴν ὁποίαν ἦτον συνήθεια νὰ ἐνταφιάζωνται οἱ νεκροί, θεῖα νύσσει παρακινούμενοι νὰ τὸν γνωρίσωσι μὲ τὸ χρυσάφι, ὡς βασιλέα, μὲ τὸ λίβανι ὡς Θεόν, καὶ μὲ τὴν σμύρναν ὡς θνητὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἡμεῖς, παραγενόμενοι εἰς τὴν ἐξομολόγησιν καὶ ματάληψιν, διὰ τὰ εὐρώμεν τὸν Χριστόν, πρέπει νὰ προσφέρωμεν ὡσάν τρία δῶρα. Πρῶτον χρυσάφι· τὴν καρδίαν μας, ὡσάν χρυσάφι καθαρὰν ἀπὸ κάθε κακῆς ἐπιθυμίας, ἀπὸ κάθε αἰσχροῦ λογισμοῦ· δεύτερον ἑνα πνεῦμα, ὡσάν τὸ λίβανι ἀναμμένον εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πλησίον, καὶ ὡσάν τὸ λίβανι νὰ πέμπῃ μὲ τὴν εὐλάβειαν, ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς τρίτον σμύρναν· τὴν νέκρωσιν τῶν παθῶν τῆς σαρκὸς μὲ τὴν συντριβὴν καὶ κατάνυξιν· ἢ καὶ ἀλλῶς· ἃ· προσφέρωμεν τρία δῶρα· χρυσάφι ἡγουν ἐλεημοσύνην· λίβανι, προσευχὴν καὶ σμύρναν, δάκρυα πικρὰ μετανοίας· αὗται αἱ προετοιμασίαι τῆς ἀληθινῆς ἐξομολογήσεως, τῆς ἀξίας μεγαλήψεως».

(Ἠλία Μανιάνη Κυριακὴ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως)

Υπερσυνος Ὁλης Παναγιώτης Ι. Βρεττάκος

Νίκης 33—Ἀθήναι

Τυπογραφείου Γεώργιος Σερμίνης
Θεμιστοκλέους 83

Ἀπὸ τὰ Λογοτεχνικὰ μας ἀριστουργήματα

ΦΩΤΑ - ΟΛΟΦΩΤΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

Ἐκινδύνευε νὰ βυθισθῇ εἰς τὸ κύμα ἡ μικρὴ βάρκα τοῦ Κωνσταντῆ τοῦ Πλαντάρη, κλέουσα ἀνάμεσα εἰς βουνὰ κυμάτων, ἑλαστον τῶν ὁποίων ἤρκει διὰ νὰ συντρίψῃ πολλὰ καὶ δυνατὰ σκάφη καὶ νὰ μὴ ἀποκάμῃ, καὶ εἰς ἀβύσσους, ἐκάστη τῶν ὁποίων θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ καταπλῇ ἑκατὸν καράβια καὶ νὰ μὴ χορτάσῃ. Ὀλίγον ἀκόμη καὶ θὰ κατεποντίζετο. Ἄγχιος ἐφύσα βορρᾶς ὁργάνων βαθέως τὸ κύμα-

τα, καὶ ἡ μικρὰ φελοῦκα, διὰ νὰ μὴν ἀρμενίσῃ κατεπάν' στὸν ἄερα, εἶχε μαϊνάγει τὸ πανί της, καὶ εἶχε μελίνει ξυλάρμενη καὶ ὠρτοσάριζε κα' ἐδοκίμαζε τὰ κάμη βόλτες. Τοῦ κάκου. Μετ' ὀλίγον ἡ θάλασσα ἐπῆρε τὸν ἐλεεινὸν φελλὸν εἰς τὴν ἐξουσίαν της, καὶ ὁ ἄνεμος τὸν ἔσυρεν ἐδῶ κα' ἐκεῖ, καὶ ὁ Κωνσταντῆς ὁ Πλαντάρης, ἐξέμαθεν εἰς τὴν στιγ-

μὴνδσας βλασφημίας ἤξευρε καὶ ἡσχολεῖτο νὰ κάμῃ τὴν προσευχὴν του, ἐνῶ ὁ μικρὸς σύντροφός του, ὁ ναύτης Τσότης, νέος δεκαεπτὰ χρόνων, ἐγδύνετο καὶ ἠτοιμάζετο νὰ πέσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, ἐλπίζων νὰ σωθῇ κολυμβῶν, καὶ ὁ μόνος ἐπιβάτης των, ὁ ζωέμπορος Πραματῆς, ἔκλαιε καὶ εὐρισκεν, ὅτι δὲν ἤξευρε τὸν κόπον ν' ἀρμενίσῃ τις τόσῃν θάλασσαν διὰ νὰ πνιγῇ, ἀφοῦ ἡ γῆ ἦτο ἱκανὴ νὰ σκεπασθῇ μὲ τὸ χῶμα της τόσους καὶ τόσους.

Ἐκινδύνευε ν' ἀποθάνῃ ἀπὸ τοὺς πόνους ἡ Μαχὼ, ἡ γυναῖκα τοῦ Κωνσταντῆ τοῦ Πλαντάρη, νεόγαμος, πρωτόγα. Ἡ Πλανταροῦ ἡ πενθερά της, εἶχε καλέσει ἀπὸ τὸ βράδυ τῆς προλαβούσης ἡμέρας τὴν Μαμμὴν τὴν Μπαλαλῖναν καὶ τὴν Σωσάνναν. Αἱ δύο γυναῖκες τεχνίτισσαι εἰς τὸ εἶδος των, καὶ ἡ μήτηρ τοῦ συζύγου τῆς κοιλοπονούσης, φιλόδοτος, ὥς πᾶσα πενθερά, ἥτις δὲν ἐπιθυμεῖ τὸν θάνατον τῆς νύμφης της, ὅταν αὕτη εἶναι πρωτόγα, πρὶν βεβαιωθῇ, ὅτι θὰ ἐπιζήσῃ τὸ παιδί, διὰ νὰ ἀσφαλισθῇ ἡ κληρονομία τῆς προικὸς, ἐπροσπάθουν, ὅσον τὸ δυνατόν νὰ ἀνακουφίσουν τοὺς πόνους τῆς ὠδινούσης. Καὶ εἶχεν ἀνατεῖλλαι ἤδη ἡ ἄλλη ἡμέρα καὶ ἀκόμη ἡ γυνὴ ἔκοιλοπονοῦσε, καὶ ἡ μαμμή, ἡ γειτόνισα καὶ ἡ πενθερά συνεπόνουν μὲ αὐτήν, καὶ ὁ καλογερόταπλος τοῦ Μετοχίου τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος εἶχε λάβει ἐντολὴν νὰ ψάλλῃ μικρὰν καὶ μεγάλαν παράκλησιν πρὸς βοήθειαν τῆς ὠδινούσης.

Τὸ σπιτάκι ἔκειτο ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ μικροῦ νησιού πρὸς μεσημβρίαν.

Τὴν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς, ἡ βάρκα τοῦ

Πλαντάρη εἶχε φανῇ ἀντικρὺ, ἀγωνιώσα εἰς τὰ κύματα, καὶ δύο παιδιὰ τοῦ γιαιλοῦ, ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ περνοῦν τὸν καιρὸν των κάτω ἀπὸ τὸν ἄρσαν, μὴ γνωρίζοντα ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ἑλλην διατριβῇ ἀπὸ τὰς συρμένους ἔξω φελούκας, οὔτε ἄλλο παιχνίδι ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ἤλθαν νὰ πάρουν τὰ συχαίρια τῆς Πλανταροῦς, ἀκούσαντα τὴν εἶδῃν ἀπὸ πορθμεῖς, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀναγνωρίσει μακρόθεν τὴν

βάρκαν. Καὶ τότε ἡ Πλανταροῦ εἶδε, κα' ἐκατάλαβεν ἀπὸ τὴν τρικυμίαν, ὅπου ἦτο εἰς τὸ πέλαγος, ὅτι ἡ βάρκα ἀνεβοκατέβαινε εἰς τὰ κύματα κα' ἐκινδύνευε νὰ βουλιάξῃ. Καὶ τότε ἐνόησε τί θὰ πῇ νάχη κανεὶς «δυὸ χαρὲς καὶ τρεῖς τρομάρες». Διότι διπλὴ μὲν χαρὰ θὰ ἦτο νὰ ἔφθανεν αἰσίως ὁ υἱός της, νὰ ἐγέννα μὲ τὸ καλὸν καὶ ἡ νύμφη της τρι-

πλῇ δὲ τρομάρα ἦτον ὁ κίνδυνος τοῦ υἱοῦ της, ὁ κίνδυνος τῆς νύμφης της καὶ ὁ κίνδυνος τοῦ προσδοκωμένου νεογνοῦ. Ἰσως δὲ θὰ ἦτο τριπλῇ ἡ τρομάρα, ἂν προσετίθετο καὶ ὁ φόβος, μήπως τυχὸν καὶ ἡ νύμφη της γεννήσῃ αἰσίως... θῆλυ.

Ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου, εὐρίσκετο, μονῆρες, τὸ σπιτάκι, καὶ κάτω εἰς τὴν ἀερογιαλιὰν ἦτο κτισμένον τὸ χωρίον. Διακόσια σπῖτα ἀλιέων, πορθημένων καὶ ναυτῶν. Ἐν μίλιον ἀπέειχε τὸ σπιτάκι ἀπὸ τὸ χωρίον. Ὑπῆρχε μικρὸς ἐπισφαλὲς ὄρος, ἀλλὰ δὲν ἦτο λιμὴν. Ἐβλεπε μόνον πρὸς μεσημβρίαν. Ἡ ἀγωνία τῆς βάρκας τοῦ Πλαντάρη ἦτο ὁρατὴ ἀπὸ τὴν πολίχνην, ὁρατὴ καὶ ἀπὸ τὸν μεμονωμένον οἰκίσκον.

Ἡ Πλανταροῦ ἤρχισε τότε νὰ μέμφεται μακρῶς τὸν υἱὸν της, διὰ τὴν τόλμην καὶ τὴν ἀποκοιτιά του. Τί ἤθελε, τί γύρευε, τέτοιες μέρες, νὰ κάμῃ ταῖς ἑίδι; Δὲν ἄκουε, ὁ βαρυνκέφαλος, τὴν μάννα του, τί τοῦ ἔλεγε. Ἀκόμη τὰ Φῶτα δὲν εἶχαν ἔλθει. Ὁ Σταυρὸς δὲν εἶχε πέσει στὸ γιαιλό. Τὸν ἀβάσταχτο εἶχε; Δὲν ἐκαρτερούσε, ὁ ἀπόκοτος, δύο τρεῖς ἡμέρες, νὰ φωτισθοῦν τὰ νερά, νὰ ἀγιασθοῦν οἱ βεγύσες καὶ τὰ ποτάμια, νὰ φύγουν τὰ σκαλικαντζούρια; Καλὰ νὰ πάθῃ, γιατί δὲν τὴν ἄκουσε.

Ὅσον ὑψώνετο ὁ ἥλιος πρὸς τὸ μεσουράνημα, τόσον ἤψανε καὶ ἡ ἀγωνία τῆς Πλανταροῦς. Ἡ νύμφη της, ὑποστηριζομένη ὀπισθεν ἀπὸ τὴν Μπαλαλοῦ, καὶ κρεμασμένη ἔμπροσθεν ἀπὸ τὸν τράχηλον τῆς Σωσάννας, ἐμοδύγκριζεν ὥς ἀγελάδα. Ὁ ἄνεμος ἐκεῖ κάτω, εἰς τὸ πέλαγος ἐφαίνετο, ὅτι ἀπε-

μάκρυνε τὸ πλοιάριον, ἀντὶ νὰ τὸ προσεγγίξῃ εἰς τὴν ἀκτὴν. Ἡ βάρκα ὁλονὲν ἐξέπεφτε μακρότερα, αἰσθητῶς εἰς τὸ βλέμμα. Εἰς τὴν νύμφην τῆς ἡ Πλανταροῦ ἐφυλάχθη νὰ εἴπῃ τίποτε. Μόνον ἐξήρχετο συχνὰ εἰς τὸν ἐξώστην, προσποιουμένη, ὅτι ἤθελε νὰ κουβαλήσῃ τὸ ἐν ἡ τὸ ἄλλο, καὶ ἔμεινεν ἐπὶ μακρὸν καὶ ἐκοίταζε. Δὲν ἐπανήρχετο, εἰμὴ ἂν τὴν ἀνεκάλει ἡ μικρή, ἡ Μπαλαλού.

Ἐπλησίαζεν ἤδη μεσημβρία, καὶ ἡ ἀγωνία τῆς Πλανταροῦς ἐφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον. Δὲν ἐφαίνετο πλέον νὰ ὑπάρχῃ ἐλπίς. Ὁ υἱὸς τῆς θὰ ἀπνίγετο ἐκεῖ, εἰς τὸ ἀσπλαχνον πέλαγος καὶ τὴν νύμφην τῆς ὁμοῦ μὲ τὸ ἔμβρυον θὰ τὴν ἐσκέπαζε ἡ «μαύρη γῆς».

Τέλος, ἡ γραῖα ἀπέκαμε. Ἡ βάρκα ἔγινεν ἀφαντὴ. Καὶ ἡ σύζυγος τοῦ υἱοῦ τῆς ἐγέννησεν... ἄρρεν. «ὦ! τὸ στριγγλικό, τὸ κακοπέδαρο, ὦ! τὸ γρουσουζικό, ὅπου ψωμόφαγε τὸν πατέρα του! Πνίξετε το! Σκοτώστε το! Τί τὸ φυλάττε; Πετάτε το σὶδ γυαλό, νὰ πᾶ νὰ βοῇ τὸν πατέρα του! Κι' αὐτὴ ἡ γούρουνοδοδαροῦσα ἡ μάννα του αὐτὴ ἡ πρωτάρα, ἡ στερεμένη αὐτὴ ἡ λεχώνα ἡ λοχεμένη! Ἥμπορεῖ; μαμμή, νὰ τὴν καρυδοπνίξῃς κειδὰ πού θὰ φοβολογήσῃ σὶδ κρεβάτι τῆς, νὰ στραμπουλήξῃς μὲ τὴν χερσὰ σου καὶ τῆς κλήρας τὸ λαίμω, νὰ ποῦμε, πῶς ἐγεννήθηκε πεθαμένο τὸ παιδί καὶ πῶς ἡ μάννα ἐτελείωσε, καθὼς κάθισε σὶδ σκαμνιά, ἡμπορεῖς;

Δὲν τὴν ἐσκέπασεν ἡ «μαύρη γῆς» τὴν τυλαίωρον μητέρα ὁμοῦ μὲ τὸν καρπὸν τῶν σπλάχνων τῆς καὶ τὸ πέλαγος, ἴλωον, δὲν ἐπνίξε τὸν πατέρα. Ὁ Πλανταροῦς εἶχε τελειώσει πρὸ πολλοῦ τὴν προσευχὴν του, καὶ ὁ μικρὸς ναύτης ὁ Τσότσος, εἶχε φορέσει ἐκ νέου τὸ ὑποκάμισον καὶ τὴν περισκελίδα του. Ὁ ζωέμπορος, ὁ Πραματῆς ἐπέσθη, διὸ ἦτο καλὸς χριστιανὸς καὶ ὅτι ἦτο προσωρισμένος νὰ ταφῇ εἰς εὐλογημένον χῶμα. Ὁ ἄνεμος εἶχε κοπάσῃ περὶ τὸ δειλινόν, καὶ ὁ κυβερνήτης ἀνέλαβε τὸ κράτος τοῦ ἐπὶ τοῦ μικροῦ σκάφους. Ἐπίασε δυνατὰ τὸ τιμόνι καὶ μὲ τὰ πολλὰ ὀρτσαρίσμα α ἤλθεν ἡ φελούκα εἰς μέγος ἀπαγγερὸν, δίπλα εἰς τὴν ξηρὰν ὁλίγα μίλια ἀπώτερον τοῦ μικροῦ ὁρμον. Διὰ τοῦτο ἡ βάρκα εἶχε γίνῃ ἀφαντος εἰς τὰ ὄματα τῆς Πλανταροῦς, ἥτις δὲν εἶχε παύσει ν' ἀγνατεύῃ ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ ἐξώστου. Ἐφθασε δὲ ἀσφαλῶς εἰς τὸν ὁρμον εὐθὺς ὡς ἔπεισεν ἐντελῶς ὁ ἄνεμος, βασιλευμα ἡλίου.

Δεύτερα συχαρίαια ἐλῆθον τῆς Πλανταροῦς. Ὁ υἱὸς τῆς ἀποστάζων ἄλμην κατάκοπος, θαλασσοπνιγμένος ἐφθασεν εἰς τὸ σπιτάκι ἅμα ἐνύκτωσε κα' ἐκεῖ μόνον ἔμαθε τὴν εὐτυχὴ εἰδησιν, ὅτι ἡ συμβία του εἶχε γεννήσῃ κληρονόμον.

Τὴν ἐπιύριον ἦσαν Φῶτα. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁλόφωτα. Τὴν ἐσπέραν τῆς μεγάλῃς ἐορτῆς ἅμα τῇ τριημερεσίᾳ τῆς Λαχῆς καὶ τοῦ παιδιοῦ, ἔβαλαν τὴν σκαρίδα κάτω εἰς τὸ πάτωμα καὶ τὴν ἐγέμισαν μὲ χλιαρὸν νερόν βρασμένον μὲ δάφνας καὶ μύρτους.

Ἐπρόκειτο νὰ τελέσουν τὰ «κολυμβίδια» τοῦ παιδιοῦ.

Ἡ καλὴ μαμμή, ἡ Μπαλαλού, ἐξήτλωσε τὸ βρέφος μαλακὰ ἐπὶ τῶν ἡλωμένων κνημῶν τῆς καὶ ἤρχισε νὰ λῶν τὰ σπάργανα. Εἶχε νυχτώσει.

Μία λυχνία καὶ δύο κηρία ἔκαιον ἐπὶ χαμηλῆς τραπέζης. Τὸ παιδίον, παχὺ μεγαλοπρόσωπον, μὲ ἀόριστον θροσίζοντα χρώτα μὲ βλέμμα γαλανίζον καὶ τεθηκὸς ἀνέπνεε καὶ ἠσθάνετο ἄνεσιν αὐτόσον ἀπηλλάσσον τῶν σπαργάνων. Ἐμειδία πρὸς τὸ φῶς, τὸ ὁποῖον ἔβλεπε καὶ ἔτεινε τὴν μικρὰν χεῖρα διὰ νὰ συλλάβῃ τὴν φλόγα.

Τὴν ἄλλην χεῖρα τὴν εἶχε βάλει εἰς τὸ στόμα του κα' ἐπιπλίττε, ἐπιπλίττε. Τί ἠσθάνετο! Ἀπερίγραπτον.

Ἡ καλὴ μαμμή, ἀφῆρσε ὅλα τὰ σπάργανα, ἀπέσπασεν ἄβρως τὴν φουσιτίτσον καὶ τὸ ὑποκάμισον τοῦ βρέφους καὶ τὸ ἔρριπεν ἀπαλῶς εἰς τὴν σκαρίδα. Ἦρχισε νὰ τὸ πλύνῃ καὶ νὰ θπαιρῇ τὰ ἄλλα, μὲ τὰ ὁποῖα τὸ εἶχε πιτυρίσει κατὰ τὴν σπιγμὴν τῆς γεννήσεως ἀφοῦ τὸ εἶχε ἀφαλοκόψει. Ἀφῆρσε καὶ τὸ βαμβάκιον, μὲ τὸ ὁποῖον εἶχεν περιβάλει τὰ: παρειὰς καὶ τὴν σιαγόνα τοῦ παιδιοῦ, διὰ νὰ κάμῃ ἄσπρα γένεια.

Ἐλαβε τὴν «μασσάν», τὴν σιδηρᾶν λαβίδα ἀπὸ τὴν ἐστίαν, καὶ τὴν ἔβαλε μέσα εἰς τὴν σκάφην, διὰ νὰ γίνῃ τὸ παιδίον σιδεροκέφαλον.

Τὸ βρέφος ἤρχισε νὰ κλανθυρίζῃ, ἐνῶ ἡ μαμμή ἐξηκολούθει νὰ τὸ πλύνῃ μαλακὰ, καὶ νὰ τὸ ὑποκαρίζετα ἅμα: «Ὁχι, χαδούλη μ' ὄχι χαδάρη μ'! ὄχι κφάλα μ' πάπο μ' χῆνο μ'! Καὶ συγχρόνως ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ, ἡ μάμμη Πανταροῦ καὶ ἄλλοι συγγενεῖς καὶ φίλοι παρόντες, ἔρριπτον ἀργυρᾶ νομίσματα, διὰ ν' ἀσημώσουν τὸ παιδίον. Τὰ ἀπέδետον ἄβρως ἐπὶ τοῦ στέρνου καὶ τῆς κοιλίας τοῦ βρέφους, καὶ ὀλισθαίνοντα ἐπιπτον εἰς τὸν πάτον τῆς σκάφης.

Τὸ παιδίον δὲν ἔπανε νὰ κλαίῃ, καὶ ἡ μαμμή τὸ ἐκολύμβιζεν ἀκόμη, τὸ ἐκολύμβιζε. Κολύμβα, τέκνον μου εἰς τὴν σκάφην σου, κολύμβα, καὶ ἀπόβαλε τὴν ἄλμην σου εἰς τὸ γλυκὸν νερόν. Θὰ ἔλθῃ καιρὸς, ὅτε θὰ κολυμβᾷς εἰς τὸ ἄλμυρόν κῆμα, καθὼς ἐκολύμβησεν ὁλος χθὲς ἀκόμη, ὁ πατήρ σου μὲ τὴν σκάφην του. «Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἱερότης Κυρίου ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν».

Τὴν ἐπαύριον, ἐορτὴν τῆς Συνάξεως τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ἔμελλε νὰ βαπτισθῇ τὸ παιδίον, ἐπειδὴ εἶχε συμβῇ νὰ γεννηθῇ οὕτω τὰς παραμονὰς τῆς ἐορτῆς, πρὶν περάσουν ὅλος τὰ Φῶτα. Ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν, μὲ τὰ τὰ κολυμβίδια, δεῖκνον παρειέθη εἰς τὴν οἰκίαν. Ἡ μαμμή ἐμάζωξε μετὰ προσοχῆς ὅλα τὰ ἀργυρᾶ κέρματα, ἡμιτάλληρα καὶ σβίτζια καὶ δραχμὰς, τὰ ἐκομβόδεσεν εἰς τὸ μανδῆλιόν τῆς, ἐνῶ οἱ παρθεσιῶτες ἐφώνοντο γύρωθεν. «Νὰ ζήσῃ! σιδεροκέφαλο!» καὶ ἐπῆρχοντο εἰς τὴν μαμμή «καλὴ ψυχὴ».

Εἴτα ἡ Μπαλαλού ἐσογγίσε καλῶς τὸ παιδίον μὲ μέγα λευκὸν προσόψιον, τὸ ἐφόρσε καὶ νούργιον ὑποκαμίσαι καὶ ποδίτσον, τὸ ἀνέκλινεν ἐπὶ τῶν κνημῶν τῆς, καὶ ἤρχισε νὰ τὸ περιβάλλῃ μὲ τὰ σπάργανα.

Ὁ ζωέμπορος, ὁ Πραματῆς, εἶχεν ἔλθει εἰς κολυμβίδια, καὶ ἐδήλωσε, ὅτι ἐπεθύμει νὰ γίνῃ ἀνάδοχος τοῦ βρέφους, εἰς μνήμην τοῦ προχθεσινοῦ ἐν θαλάσῃ κινδύνου καὶ τῆς διασώσεως.

Ὁ μικρὸς ναύτης, ὁ Τσότσος, εἶχεν ἔλθει ἕως τὴν θύραν, καὶ ἴστατο θεωρῶν μακρόθεν τὴν

τελετὴν τοῦ κολυμβήματος. Ὁ γείτων, ὁ Δημήτριος ὁ Σκιαδερός, πρωτοεξάδελφος τοῦ Κωνσταντῆ τοῦ Πλαντάρη, δὲν εἶχε φανῆ εἰς τὴν οἰκίαν ἀπὸ πέρυσιν, ἀπὸ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου. Ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν αὐτὴν ἐπῆρε τὴν γυναῖκα του, τὴν Δελαχωῶ, καὶ τὰ παιδιά του, ἐκ τῶν ὁποίων δύο ἔκρᾶνται αὐτὸς ἀγμαθιστὰ ἀπὸ τὴν μίαν χεῖρα, τὸ ἐν πενταετὲς καὶ τὸ ἄλλο τετραετὲς, τρίτον διετὲς. Ἐφερὲν ὑπὸ τὴν μασχάλην, ἐν πενταμηνίτικον βρέφος ἔβύζαινε εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἡ γυνὴ του, καὶ δύο ἄλλα ἐπὶ καὶ οἰκίᾳ ἐκτὸν τὴν ἡκολούθουν κρατοῦμενα ἀπὸ τὸ φουστάνι τῆς κ' ἐπαρουσιάσθη, χαμογελῶν, χαίρων διὰ τὴν χαρὰν τοῦ συγγενοῦς του, γεμάτος ἀπὸ εὐχῆς καὶ συγχαρητήρια.

Ἐκάθισαν ὅλοι εἰς τὴν τράπεζαν. Δεξιὰ ἡ Μπαλαλού, ἡ μαμμή, ἀριστερὰ ἡ μπροσθινὴ, ἡ Σωάννα, καταμεσῆς ὁπατὴρ τοῦ νεογνοῦ.

Δεξιόθεν τῆς Σωάννας ἡ Πλανταροῦ κατόπιν ὁ ζωφμωρος ὁ Πραμματῆς, καὶ δύο τρεῖς ἄλλοι. Τὸ λοιπὸν τοῦ χώρου κατεῖχον ἀπὸ τὸν Δημήτριον τὸν Σκιαδερόν καὶ ἀπὸ τὴν φαιλιά του.

Ἦρχισαν νὰ τρώγουν. Τὰ παιδιά τοῦ Δημήτριου Σκιαδεροῦ δὲν ἐταιριάζοντο εὐκολα.

Ἐφώναζαν, ἐγκρίνιαζαν καὶ ἐθορυβοῦσαν.

Τὸ ἕνα ἤθελε τσιτσι, δὲν ἤθελε μαμά.

Τὸ τρίτον, κλαυθμηρίζον ἐξήτη βροῦ. Τὸ τέταρτον ἤθελε γλυκό, δὲν τοῦ ἤρεσκε τὸ τυρί. Ἡ ταλαίπωρος ἡ λεχὼ ὑπέφερε κάπως ἀπὸ τὸν θόρυβον.

Ἦρχισαν αἱ προπόσεις. Ἦρχοντο εἰς τὸν πατέρα νὰ τοῦ ζήσει καὶ εἰς τὴν λεχὼ «καλὴ σαράντησι». Πρώτῃ ἔπιεν ἡ μαμμή, δεύτερος ὁ πατὴρ τρίτῃ ἡ γοῖα Σωάννα.

Ὅταν ἦλθεν ἡ σειρά τῆς Πλανταροῦς νὰ πῇ εἰς τὴν ὑγείαν τῆς νύμφης τῆς εὐχήθη μὲ τρεῖς διαφόρους τόνους φωνῆς.

— Ἐβίβα νύφη, μὲ καλὸ νὰ σαρανίσῃς.

Κι' ὅ,τι εἶπα, παιδιά μ'... ἀστοχία στὸ λόγον μου.

Στοχασμοὶ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΟΡΔΑΝΗΝ

Βηθλεὲμ— Ἰορδάνη! Δύο σταθμοί, ποὺ προσδιορίζουν τὸ πρῶτον στάδιον τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ δὲν ἦταν ἄλλο ἀπὸ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ δύο αὐτὰ ὁ ὅμας μᾶς θυμίζουν δύο γεγονότα συντριπτικῆς σπουδαιότητος γιὰ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ γεμάτα μὲ τὸ ἀνυπερβλητὸ μεγαλεῖο μίας ἀσύλληπτης ἀπλότητος.

Ὁ Θεὸς μέσα σὲ μιὰ σπηλιά· ὁ Θεὸς μέσα σ' ἕνα ποτάμι! Μὲ βαθεῖα κατάνυξις ἔμνησαν οἱ ὁμολογῶντες τὴν ἀνατριχιαστικὴν αὐτῆς πραγματικότητος. Οἱ πραγματικότητες αὐτῆς, θεωρούμενες κατὰ ἀπὸ τὸ πρῶτον τοῦ εὐλαβικοῦ στοχασμοῦ συγκλονίζουν τὴν ἀνθρώπινον ψυχὴ καὶ τὴν κάνουν εὐτυχισμένη αἰχμάλωτη τῆς μοναδικῆς ἀγάπης τῆς Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

Μιὰ σπηλιὰ κι' ἕνα ποτάμι στέκονται αἰώνια μνημεῖα τοῦ περάσματος τοῦ Θεοῦ ἐκ τὴν ἁμαρτωλῇ γῇ μας καὶ ἀκατάλυτα σύμβολα τῆς ἀπέραντης ἀγάπης του γιὰ τὸ ἁμαρτωλὸ πλάσμα Του.

Μιὰ εὐσεβὴς ὁδοπορία ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ στὸν Ἰορδάνην θὰ φέρῃ τὸν προσκυνητὴ νοσερὰ στὸ Ναὸ ποὺ ἔγινε ἡ Ὑπαπαντή, στὴν Ναζαρέτ, εἰς τὴν δόξαν ἐξ ἡ «ὑποτασσόμενος αὐτοῖς», στὴν ἔρημο ὅπου πάλεψε μὲ τὸ πονηρὸ πνεῦμα, στὸ Ναὸ πάλι, ποὺ δωδεκαετὴς ἀπεσιτόμωσε τοὺς σοφοὺς διδασκάλους. Καὶ ἐν γένει σ' ὅλα ἐκεῖνα τὰ σημεῖα, ὅπου ὁ θεάνθρωπος Ἰησοῦς ἀνεπτύχθη μέσα σὲ μιὰ ἀφάνεια, σὲ μιὰ ἡρεμία μέχρι τὴν στιγμή ποὺ ξεκινᾷ γιὰ νὰ δώσῃ τὴν μεγάλη μάχη γιὰ τὴν ἐλευθερία τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου. Ψυχὴ ἁμαρτωλὴ, ψυχὴ κοπιώσα καὶ πεφορημένη ψυχὴ πονεμένη σκέρφητες ποτὲ τί εἶναι γιὰ σένα ἡ διαδρομὴ ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ στὸν Ἰορδάνην;

Εἶναι μιὰ πορεία, ποὺ μοιάζει μὲ τὴς παραμονὲς συγκλονιστικῆς ἐπαναστάσεως μιὰ πορεία, ποὺ θυμίζει τὸ ἀργόγοργο ροδαλοξύπνημα τῆς φύσεως ποὺ μὲ νωχέλεια πετάει ἀπὸ πάνω τῆς τὰ μύτρα πέπλα τῆς νύχτας γιὰ νὰ δεχθῇ τὴν εὐεργετικὴ θαλπωρὴ τοῦ Ἡλίου, ποὺ σὲ λίγο θὰ ὑψωθῇ μεγάλος πρεσβὴς πῶς ἀπ' τὴς βουνοκορφές.

Μιὰ τέτοια ἐπανάστασις ἦταν καὶ εἶναι τὸ ἔργον τοῦ Σωτῆρος Ἐκτανάστασις, κατὰ τοῦ καθεστώτος τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς διαφθορᾶς. Ἕνα μεσουράνημα παντοτεινὸ καὶ αὐτο τοῦ νεοτῶν Ἡλίου τῆς Δικαιοσύνης στάθηκε ἡ Σταύρωσις τοῦ Σωτῆρος στὸ Γολγοθᾶ.

Καὶ γι' αὐτὰ τὰ μεγάλα γεγονότα ἡ διαδρομὴ τοῦ Σωτῆρος ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ στὸν Ἰορδάνην ἦταν ὁ πρόλογος ἡ εἰσαγωγή.

Μιὰ ψυχρότητα παγερὴ χαρακτηρίζει τοὺς χριστιανούς κατὰ τὴν ἐπέτειό του δωδεκαήμερον ποὺ ἀρχίζει ἀπ' τὴν Βηθλεὲμ καὶ καταλήγει στὸν Ἰορδάνην. Οἱ Χριστιανοὶ μοιάζουν, μ' αὐτοὺς ποὺ χαλεπὸν ἔξω ἀπὸ ἕναν ὥραϊο κι' εὐωδιασμένο κήπο ἔξω ἀπὸ ἕνα πανευφρόσυτον παρὰδεισον χωρὶς ν' ἀποφασίσουν νὰ μποῦν μέσα.

Τι τοὺς ἐμποδίζει; Ἡ εἰδωλολατρεία τους, ὁ ἔρωτάς τους στὰ «σκόρδα καὶ τὰ κρεμμύδια τῆς Αἰγύπτου», οἱ εἰσχυρὲς χαρὲς τῆς κοσμικῆς ματαιότητος.

Πόσο δυστυχισμένοι εἶναι γι' αὐτό;

Ἡ ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

Χάριν τῆς ἐορταστικῆς ἐμφανίσεως τοῦ περιοδικοῦ μας συνεξεδούθησαν δύο φύλλα μετὰ ταῦτα θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ κανονικὴ δικταεὶδος ἐκδόσις. Ἡ τιμὴ τῆς ἐορταστικῆς αὐτῆς ἐκδόσεως καθωρίσθη εἰς 2 Δρχ. λόγῳ τῆς διπλῆς δαπάνης.

Ἐκπλήκοντα ἀγάπης

Αἱ ἡμέραι τῶν Χριστουγέννων, εἶναι ἡμέραι ἀγάπης καὶ τρυφερᾶς συμπαιδείας πρὸς τοὺς δεομένους. Ὅς φροντίσωμεν ὅλοι μὲ σιωπηρὸν καὶ ἀθρόον τρόπον νὰ ἀνακουφίσωμε, ὅσον ἐνδεῆς, τὴν δυστυχίαν τῶν ἀδελφῶν μας. Μόνον οὕτω θὰ ἀποθανθῶμεν τὴν θαλπωρὴν τῆς ἀγάπης εἰς τὴν ψυχὴν μας καὶ θὰ εὖ φροντίσωμεν τὸν Θεὸν τῆς Ἀγάπης. Ὁ καθένας ὡς ἐτοιμάσῃ ἕνα μικρὸν δαμασκίον, τὸ δῶμα τῆς ἀγάπης, ἀπὸ μιαν πεποχὴν οὐλομένην.

ΟΙ ΠΟΙΜΕΝΕΣ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

Ἐπὶ Πασαλ. Σπαθοπούλου

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἀποτίουσα φόρον τιμῆς καὶ εὐλαβείας εἰς τοὺς μακαρίους Θεόπτας ἐκείνους Ποιμένας, οἵτινες ἡξιώθησαν νὰ ἀκούσωσι τὴν ἀγγελικὴν ὑμνωδίαν καὶ τὴν χαρμόσυνον ἀγγελίαν «ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτὴρ» καθὼς καὶ τὸν παῖδνα τῆς οὐρανίου στρατιάς «Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» κατέταξεν τούτους μετὰ τῶν Ἁγίων Τῆς, διότι οὗτοι πρῶτοι ἐκήρυξαν τὸ θαῦμα, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ Σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ εἶδον. Ὁ τόπος δὲ εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκοντο τὴν Ἁγίαν Νύκτα ἐκείνην ἀγρυπνοῦντες οἱ Θεῖοι οὗτοι Ποιμένες κεῖται ὁλόγον παρέχει τῆς Βηθλεὲμ, ἀπέχον μόλις 10 λεπτὰ τῆς ὥρας, ὅπου σήμερον τὸ ὁμώνυμον χωρίον Μπὲτ Σαχούρ, ὅπερ δηλοῖ ἑλληνιστί, «Ὀίκος Ἀγρυπνούντων».

Εἰς τὴν ὡραιότητα λοιπὸν ταύτην τοποθετοῦσαν μετέβαινον συχνάκις οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ καὶ μετὰ τὴν ἁγίαν Βηθλεὲμ, προσεκύνουν καὶ τὸν τόπον τῶν ποιμένων, ἐν ᾧ εἶχον ἀνιδρῶσαι καὶ μικρὸν παρεκκλήσιον. Ἐλθοῦσα δὲ ἡ ἁγία Ἑλένη (326) καὶ κατορθώσασα ἐκ τοῦ καταφύτου καὶ εἰδυλλιακοῦ περιβάλλοντος, ἴδρυσεν τὸ πρῶτον μεγαλοπρεπῆ ἐκκλησίαν. Κατὰ δὲ παραδόσιν παλαιὰν ἐκεῖ ἐτάφησαν καὶ τρεῖς ἐκ τῶν θεασαμένων τὸν Κύριον ποιμένων, εἰς σπήλαιόν τι, ὅπερ περιελήφθη ἐν τῇ ὥς εἴρηται ἐκκλησίᾳ, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον κατερχόμεθα διὰ μίαν κλίμακος ἕως 21 βαθμίδων.

Ὅταν κατὰ τὸν Μεσαίωνα ἦλθον οἱ Σταυροφόροι εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν διὰ νὰ προστατεύσωσι τὰ ἱερὰ Μνημεῖα αὐτά, ὡς ἄλλοις εἶπομεν, παρὰ τὸ Σπήλαιον τοῦτο ἔκτισαν ὡραίαν ἐκκλησίαν εἰς ἀνάμνησιν τοῦ «Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ» καθὼς καὶ Μοναστήριον Καλογραιῶν. Ἀλλὰ ταῦτα ὁ πανδαμάτωρ χρόνος καὶ οἱ διάφοροι κατακτηταὶ μὴ σεβασθέντες ἠρείψωσαν. Ὡς ἐκ τούτου οἱ μετέπειτα Ἕλληνες Πατριάρχαι ἀναλώμασι τοῦ ταμείου τῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος ἀνεκαίνισαν καὶ ἐπλούτισαν ποικιλοτρόπως, ἵνα μὴ ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος χώρος ἀφανισθῇ ὁλοσχερῶς. Ἐπιμελούμενοι ἀγρόντως καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας διὰ τὴν καλὴν ὥς ἐνεστὶν ὑπόστασιν τῶν ἱερῶν τοῦ Προσκυνημάτων. Τοῦ χρόνου δὲ προϊόντος καὶ λόγῳ τῆς αὐξήσεως τῶν χριστιανῶν κατοίκων τοῦ χωρίου τὸ ἑλληνορθόδοξον Πατριαρχεῖον κατὰ τὸ ἔτος 1895 ἀποδόμησε ἐκκλησίαν ὡραίαν καὶ περικαλλῇ ἐν ᾗ περιέλαβε καὶ τὸ ἱερὸν Σπήλαιον τῶν Ποιμένων τὸ ἕδαφος τοῦ ὁποίου καλύπτεται διὰ ἀρχαιοτάτων μωσαϊκῶν.

Τεράστιοι λίθοι καὶ τεμάχια κινῶν κείμενοι εἰς ἐρείπια, μαρτυροῦσι τὸ μέγεθος καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ παλαιοῦ Ναοῦ.

Εἰς ταύτην δὲ τελεῖται κατ' ἔτος ἀρχιερατικὴ λειτουργία τὴν ἐπομένην τῶν Χριστουγέννων, εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τοῦ ἐνανθρωπίσαντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν θεασαμένων τὸν Κύριον ἱερῶν Ποιμένων.

B. M. Σπαθοπούλος

ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΑΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΥΣ ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΠΟΙΜΕΝΑΡΧΟΥ ΜΑΣ 1952, 1953

«Ὅποσα ὄντως δωρήματα καὶ χαρίσματα δὲν παρέχει εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ πίστις εἰς αὐτόν! αὕτη φωτίζει τὴν διάνοιαν αὐτοῦ καὶ ἐξάγει αὐτὴν εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ὑψηλῆς καὶ Θείας αὐτοῦ ἀποστολῆς ἐξευγενίζει τὰ αἰσθήματα καὶ ἐξιδανικεύει τοὺς πόθους τῆς καρδίας καὶ ἔμπνέει εἰς τὴν ψυχὴν δι' ἃς θεῖον καὶ θεσπέσιον ἐξυλαρώνει τοὺς λογισμοὺς, χαλνυβδώνει τὸν χαρακτῆρα, ἐξυψοῖ τὸ φρόνημα, ἔμπνέει ἐγκαρτέρησιν καὶ φερέλπιδα ἐγκαρδιῶσιν ἐν καιρῷ τῆς δυστυχίας, ἐν καιρῷ δὲ τῆς εὐτυχίας ἐξευγενίζει καὶ ἐξιδανικεύει τὸ αἶσθημα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐτυχίας καὶ ἐν γένει προσπορίζει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν κλεῖδα πρὸς λύσιν ὅλων τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς, διδάσκουσα εἰς αὐτὸν ὅτι τὴν ὑπαρξίν καὶ τὸν τελικὸν αὐτοῦ σκοπὸν ἔχει ἐν τῷ Θεῷ ἐξ οὗ καὶ δι' οὗ καὶ εἰς ὃν τὰ πάντα κατὰ τὸν Ἀπόστολον τῶν Ἐθνῶν.

Εἰς τοὺς κρίσιμους τούτους καιροὺς, οὗς διατρέχει ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Ἔθνος, ἀν' ἄλλοι ἀγωνίζονται πρὸς ἐξουπηρέτησιν τῶν ὕλικῶν αὐτῶν ἀναγκῶν, καὶ ἱκανοποίησιν τῶν προσωπικῶν βλέψεων καὶ σκοπῶν, εἰς ἡμᾶς ἔλαχεν ὁ τιμητικὸς κληρὸς νὰ θέτωμεν ὡς πρῶτιστον μέλημα καὶ κυριώτατον τοῦ βίου σκοπὸν τὴν ἄμνησιν ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν τῶν κατοχυρουμένων τὸ ἀκραιφνὲς πνεῦμα τῆς ἀκηράτου Ὁρθοδοξίας, τῆς ἀποκτήσεως τῶν ὕλικῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς κατὰ κόσμον εὐτυχίας τιθεμένης ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ».

ΛΕΡΘΡΑ ΔΙΑ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

Τὸ τεῦχος αὐτὸ εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὰ Χριστουγέννα καὶ τὰς ἐορτὰς τοῦ Δωδεκαημέρου. Ὁ χαρακτῆρ τοῦ συνεκτικῶς εἶναι πανηγυρικός.

Ὡς ἦτο φυσικὸν ἡ ὕλη ὑπερῆεν πληθωρική.

Ἔτσι ἔμειναν διὰ τὸ ἐπόμενον τεῦχος μὴ συννεργασία τοῦ ποιητοῦ Ἰωάν. Καλοσάμης καὶ ἐν ἄρθρον μὲ μίαν φωτογραφίαν ἀπὸ τὸ κακούργημα ποῦ διαπράχθη εἰς τὰς Σέρρας, ἦτοι τὸ γυρέμισμα τῆς ἐκεῖ ἀνεγειρομένης Ἐκκλησίας.

«Πελαγονοπικὴ κίνησις τῶν ἐνοριῶν

Τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων παρεστηρήθη ζωηρὰ κίνησις εἰς τὰς διαφόρους ἐνορίας μας. Ἐφημέριοι καὶ Κυριοὶ τῶν φιλοπικῶν διένειμαν εἶδη, χρήματα εἰς πτωχοὺς ἐνορίτας. Οὕτω εἰς τὴν Εὐαγγελιστρίαν Κορυθαλλῶ (κ. Γ. Καραχάλιον) δ' ἀκούραστος ἐφημ. π. Νικ. Καφετάκης μετὰ τῶν κυριῶν καὶ ἐπιτρόπων διένειμαν πλέον τῶν 800 δρχ. Εἰς δὲ τὴν Εὐαγγελιστρίαν Καραβᾶ ἡ φιλόπτωχος ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπον ἐφημέριον π. Καλλιόπιν διένειμε εἶδη καὶ τρόφιμα, ὡς ἐννηθίξτε ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ αἰμνήστου Μαρτυρίου

Γεγονότα καὶ Κρίσεις

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΟΝ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ ΠΡΟΕΚ

Τὸ Δ.Σ. τῆς Π.Θ.Ε.Ο.Κ. ἀπευθύνει διὰ τοῦ παρόντος πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀδελφούς τῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, τῶν παραρτημάτων ὡς καὶ τοὺς διαμένοντας ἐν τῇ ξένῃ θερμὸν εορταστικὸν μήνυμα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εορτῆς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου ἔτους.

Εὐχεται, ὅπως ὁ Θεὸς χαρὴν ὀφείλῃ καὶ πνευματικὴν χαρὰν εἰς τὰ μέλη τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν κλήρου, εἰς τὰς ψυχὰς καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν μελῶν τῆς Ὁργανώσεως καὶ εἰς τοὺς ἐν γένει φέρουν τὸν ἐπιζήλον καὶ τιμητικὸν ὀνειδισμόν τοῦ «Παλαιοημερολογίτου».

Καλεῖ δὲ διὰ τοῦ παρόντος εορταστικὸν μηνύματος ἅπαντας, ὅπως ἐντείνωσιν τὰς προσπάθειάς των ἡνωμένοι πρὸς ὀριστικὴν κατῆσθαι τὸν ἱερόν ἡμῶν ἀγῶνα, ἀγῶνα δικαίου ὀρθοδοξίας καὶ παροδόσεων.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ πληροφοροῦμεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐπαγροπνῶμεν, διότι ἐορσιζόμεθα εἰς ἐποχὴν σοβαρῶν διὰ τὴν ὑπόθεσίν μας ἐξελίξεων. Εὐχόμεθα, ὅπως τὸ νέον ἔτος δικαιοσύνην τὰς πολυτεῖς θυσίας μας καὶ τὰς σκληρὰς ταλαιπωρίας μας.

Μετ' ἀδελφικῶν χαιρετισμῶν

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Κ. Θεοφάνους

Γ. Τζιμόπουλος

Τὰ Μέλη

Δ. Κυριακόπουλος, Σ. Μεϊντάνης, Νικ. Μανουσάκης, Γ. Κόττης, Δ. Δαμάσκος, Π. Καραμάνος, Γ. Καβουρίδης, Α. Ἀσούρης, Δ. Μπατιστάτος.

Ἀνακοινώσεις τοῦ Γραφείου ἔδου

Διὰ τοῦ παρόντος συνιστῶμεν θερμῶς τὸ ἀρτιγενὲς περιοδικὸν «Ὁρθόδοξα Νεοτὰ», τοῦ ἱερομονάχου Διονυσίου Καλαργύρου, ὅπως σπουδάζει διὰ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς νέους τῆς Ὁργανώσεώς μας. Τοιζόμεν τὸ ἥμιστον καθήκον ὡς γονέων, ἐρεῶν, καθηγητῶν καὶ κατηχητῶν, νὰ συστήσωσιν μετὰ ζήλου τὸ παιδικὸν αὐτὸ περιοδικὸν καὶ προτερόμενον τοὺς νέους καὶ τὰς νέας τῆς κοινότητός μας, ὅπως περιβάλλωσιν τοῦτο μὲ σιτορὴν ὡς πραγματικὸν τῶν φίλων.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Τύπου

Ἱερεὺς Κωνσταντῖνος Παπαγιαννίου

Ἠπίσκεψις ἀνώτερον ὑπάλληλον

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Λογγίνος Χατζιστεφάνου συνοδευόμενος ὑπὸ τινος λαϊκοῦ Θεολόγου, ἐπισκέφθη ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς τὸν Ταγματάρχην τοῦ ὑπουργείου Δικαιοσύνης κ. Παν. Σμαῖλην. Τοῦτον ἠχαιρίστησε θερμῶς καὶ συνεχάρη ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὸ περισπούδαστον ἔργον του, ὅπερ ἐπαναποδοθεῖς τὸ ζήτημά μας ἐπὶ νέας βίσεως καὶ ἐξασφαλίζει νέον κατ' ὁλοκληρίαν πρῶτον ἐρεῖνης τοῦ ὅλου ζητήματός μας. Εἰς γενομένην συζήτησιν διεπιστώθη ἁρμονία ἀπόψεων. Τὸ βιβλίον αὐτοῦ ὡς γνωστὸν διήγειρεν τὸ δημοσιογραφικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Ἀθηναίου τύπου ἐπὶ τῆς ὑποθέσεώς μας. Ἐπ' αὐτὸ ὅμως θὰ ἐπαρτέλωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον.

Ἡ ΤΙΜΗ ΤΩΝ ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΩΝ

Αἱ τιμαὶ τῶν ἡμεροδεικτῶν, λόγῳ τῆς ἀυξήσεως τῶν τυπογραφικῶν δαπανῶν, καθωρσθησαν ὡς ἑξῆς:

Α) Τοίχου	Δρχ.	7
Β) Τσέπης	»	3

Αἱ παραγγελίαι ἀποστέλλονται ἐλεύθεραι ταχυδρομικῶν τελῶν. Παρακαλοῦμεν αἱ παραγγελίαι νὰ ἐξωφλῶνται ἀμέσως.

Ἀωρεαὶ πρὸς τὴν «Παναγίαν τὴν Ὁδηγήτριαν»

Ἡ ἐν Ἀμερικῇ διαμένουσα φιλόστοργος ἀδελφὴ μέλος τῆς «Παναγίας Ὁδηγήτριας» κ. Βασιλικὴ Πυργάλα ἀπέστειλεν εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ὁργάνωσιν 100 δολλάρια, ἐξ ὧν 50 εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου ποιμενάρχου ἡμῶν Χρυσόστομου καὶ ἕτερα 50 εἰς μνήμην τοῦ ἐκαίρετου ἐπιστήμονος Πέτρου Μπακάκου, ἵνα διατεθῶσιν εἰς εὐεργεῖς σκοποὺς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δ.Σ. τῆς Ὁργανώσεως αὐτῆς τῶν Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων.

Ἐὶς ὑπεύθυνον ὄργανον καὶ αἱ ἀνεύθυνοι γνώμας

Ἐκαστον ἄτομον εἶναι ἐλεύθερον νὰ ἐκφέρῃ ὅταν δῇποτε γνώμην θέλει. Ἡ βεβήγουσα ὅμως γνώμη καὶ ἐν ταῦτ' ἡ ὑπεύθυνος εἶναι ἐκείνη, τὴν ὅποιαν ἀπαιτεῖ τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Ἀγῶνος «Φωνὴ Ὁρθοδοξίας». Ἡ γνώμη δὲ αὐτῇ, τὴν ὅποιαν ἀπαιτεῖ, ἐφ' ὅσον ἔχει τὴν μορφήν ἀπολουθητέας πορείας ἔχει διατυπωθῆ εἰς μικτὴν συνθεσίαν Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ Δ.Σ. Π.Θ.Ε.Ο.Κ.

Καλὸν θὰ εἶναι ἐν τοιούτῃ περιπτώσει τὰ ἄτομα νὰ μὴ σπεύδουν εἰς δημοσίαν κρίσιν καὶ ὀρθοῦσιν αὐτὰ ἐπὶ σκέψεων ἢ σχεδίων, ποὺ ἀφοροῦν τὴν πορείαν τοῦ Ἀγῶνος, διότι μόνον σὺγχρυσιν ἐξασφαλίζουν.

Ἡμεροδότης κληρικῶν μας.

Ὁ Ἀρχιμ. Μετρώριος Καλοσκάμης μετέβη εἰς Κάρυστον Εὐβοίας πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐκεῖ ἀδελφῶν ὁ Ἀρχιμ. Παντελεήμων Τσαλῶνης, διὰ τῶν αὐτῶν σκοπῶν εἰς Καλάμας. Ὁ ἱερομόναχος Διονύσιος Καλαργύρος εἰς Σάμον καὶ Τρίπολιν καὶ ὁ Ἀρχιμ. Νήφων Ἀντιφίθης εἰς Ἄγιον Πνεῦμα Σερρών. Αἱ περιοδεῖαι αὐταὶ ἐνισχύουν ἀφάνταστα τὸ φρόνημα τῶν μαχομένων.

ΠΡΟΣΟΧΗ

Ἐπιστολαὶ ἀφορῶσαι ὑποθέσεις καὶ ζητήματα τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος ἀπευθύνονται μόνον πρὸς τὸν Πανοσιολογώτατον Ἀρχιμανδρίτην κ. Ἀμάκιον Παπαῖν Γραφεῖα Γ.Ο.Χ. Νίκης 33.

Πάν δὲ χ.ηματικὸν ἔμβασμα, διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν δέον νὰ ἀπευθῇ ΜΟΝΟΝ, πρὸς τὸν Πανοσιολογώτατον Ἀρχιμανδρίτην κ. Μετρώριον Καλοσκάμην. Γραφεῖα Γ.Ο.Χ. Νίκης 33.

Ἐκ τῶν Γραφείων